

Meedius Eesti OÜ

Tallinna juhtimine meediapildis

**Meediaülevaade
detsember 2010**

Raivo Palmaru, Peeter Peet

Tallinn 2011

Meedia osutas 2010. aasta detsembris Tallinna linna juhtimisele 1893 korral. 70% neist osutustest tehti online väljaannetes, 21% trükimeedias, 4,5% televisioonis ja 4,5% raadios. Kõige sagedamini mainisid Tallinna linnavalitsust uudisteportaal Delfi, Tallinna Postimees Online, Äripäeva võrguväljaanne ja Õhtuleht Online. Kõige harvemini oli Tallinna juhtimine jututeemaks TV3 uudistes.

Sisukord

Sissejuhatus	3
Lühikokkuvõte	4
Uuringu eesmärk	6
Andmed ja meetod	10
Meediaallikad ja kodeerimine	12
Analüüsi tulemused	15
Tallinna linnavalitsuse väärtustamine meedias	15
Käsitletud teemad	17
Suhtumine Tallinna linnapeasse	21
Erakonna kuvandi seos linnavalitsuse väärtustamisega	25
Tallinna linnavalitsuse pressikonverentsidel räägitu esitamine meedias	29
Eri väljaannete võrdlus	32
Kasutatud kirjandus	40
Lisa. Sisuanalüüsi andmed uurimisküsimuste kaupa	41

Sissejuhatus

- ✚ Käesolevas ülevaates on vaatluse all Tallinna linna juhtimisega seonduva kajastamine meedias 2010. detsembris. Vaadeldud meediaallikaid oli viisteist: kuus võrguväljaannet, neli ajalehe paberväljaannet, kolm tele- ja kaks raadiokanalit. Need moodustavad Eesti kõige suurema lugejate, vaatajate ja kuulajate arvuga meediaallikate enamiku.
- ✚ Analüüs keskendub nii Tallinna linna juhtimisega seonduva kajastamise kvantitatiivsele küljele kui ka sellele, kuidas meedia Tallinna linnavalitsuse tegevust esitas. Uurimismeetodiks on sisuanalüüs. Selle käigus mõõdeti ja analüüsiti Tallinna linnavalitsusele ja Tallinna linnapeale omistatud hinnangute esinemise sagedust, samuti teemade struktuuri, millega seoses Tallinna linnavalitsust mainiti, ja nende teemadega seotud hinnangute jaotust. Ühe uurimisküsimuse puhul kuuest oli arvestusühikuks artikkel, kõigil ülejäänud juhtudel aga vaadeldud märksõnade positiivse, neutraalse või negatiivse väärtustamise sagedus.
- ✚ Analüüs on võrdlev. Võrdlusmaterjalina on kasutatud Tartu linnavalitsuse ja Vabariigi Valitsuse tegevuse kajastust samades väljaannetes ja samal ajal. Sellest tulenevalt on vaadeldud märksõnadeks mitte ainult Tallinna linnavalitsus ja Tallinna linnapea, vaid ka Tartu linnavalitsus ja Tartu linnapea, samuti Eesti Vabariigi peaminister. Kahe uurimisküsimuse puhul on märksõnadeks ka erakondade nimetused.
- ✚ Tallinna linnavalitsusele osutati vaadeldud tekstides 531 korral, ehk pisut vähem kui viie septembri ja oktoobrikuu nädala jooksul läbi viidud uuringu puhul. 71 protsenti neist mainingutest olid neutraalsed, 7,7% positiivsed ja 21,3% esitatud negatiivses kontekstis (septembris ja oktoobris oli positiivseid hinnanguid 7,4% ja negatiivseid 28,1%). Tallinna linnapead mainiti detsembris kokku 765 korral (septembris-oktoobris 475 korral). 63,9% neist mainingutest olid neutraalsed, 7,3% positiivsed ja 28,8% negatiivsed (septembris-oktoobris moodustasid neutraalsed maininud 71,2%, positiivseid ja negatiivseid hinnanguid oli vastavalt 2,5% ja 26,3%).

Lühikokkuvõte

- ✚ 2010. aasta detsembris osutas meedia Tallinna linna juhtimisele 1893 korral. 70% neist osutustest tehti *online* väljaannetes, 21% trükimeedias, 4,5% televisioonis ja 4,5% raadios. Kõige sagedamini mainisid Tallinna linnavalitsust uudisteportaal *Delfi, Tallinna Postimees Online, Äripäeva* võrguväljaanne ja *Õhtuleht Online*. Kõige harvemini oli Tallinna juhtimine jututeemaks TV3 uudistes.
- ✚ Vaadeldud meediaallikad väärtustasid Tallinna linnavalitsuse tegevust märksa negatiivsemalt kui Tartu linnavalitsuse tööd. Tallinna linnavalitsuse tegevusele antud negatiivsete ja positiivsete hinnangute osa küündis kohati 42,7%-ni kõigist mainimistest, seejuures oli hinnangute vahekord kohati 5:1 negatiivse väärtustamise kasuks.
- ✚ Linna juhtimisega seotud teemasid käsitleti 2010. aasta detsembris kokku 311 artiklis. Kõige enam pälvis meedia tähelepanu nn idarahaskandaal, mida käsitleti 99 artiklis, sellele järgnesid Tallinna koalitsiooni lagunemine (33 artiklit), detailplaneeringud (21 artiklit), kommunaalteenused ja transport (kummalgi teemal 20 artiklit). Tallinna omandisuhted pakkusid meediale huvi ainult kahel, sport kahel ja linna teenused ühel korral. Rohkem kui kaks kolmandikku (69,1%) vaadeldud teemadest esitati neutraalselt. Ülejäänud artiklites olid teemad esitatud valdavalt negatiivses kontekstis – positiivsete artiklite osakaal oli 8,4% ja negatiivsete kirjutiste osa aga 22,5%.
- ✚ Meedia mainis Tallinna linnapead 765, Tartu linnapead 65 ja peaministrit 807 korda. Ainult juba 7,3% Tallinna linnapea mainingute kontekstist oli positiivne, 28,8% aga negatiivne. Positiivsete ja negatiivsete hinnangute vahekord oli 4:1-le. Samad väljaanded väärtustasid peaministrit positiivselt 5,2-protsendil kõigist osutustest, negatiivsete hinnangute osa moodustas 6,2%. Tartu linnapea puhul olid vastavad protsendid 22 ja 5.
- ✚ 239 korda mainiti Tallinna linnavalitsust uudistes koos keskerakonnaga. Neist 20 korda positiivses ja 102 korda (ehk 43 protsendil juhtudest) negatiivses kontekstis. Negatiivses kontekstis mainiti Keskerakonda ning linnavalitsust või linnapead peaaegu eranditult

seoses nn idarahaskandaaliga. Tartu Linnavalitsust või linnapead mainiti koos Reformierakonnaga kokku 16 korral, kõik need mainimised olid neutraalsed ja seotud Tartu võimukoalitsiooni püsijäämisega, ehk siis kaude jällegi nn idarahaskandaaliga.

- ✚ Ka Tallinna linnavalitsuse pressikonverentsil räägitut esitati meedias negatiivsemalt kui valitsuse pressikonverentsil kuulnud.
- ✚ Vaadeldud kolmeteistkümne meediaallika väljundite võrdlus näitas, et eri väljaannete nii mainimise kui ka väärtustamise sagedust iseloomustavad muutujad olid omavahel tihedalt seotud. Tallinna linnavalitsuse mainimise sageduse ja talle antud hinnangute jaotuse andmete puhul oli seos nii tugev, et 17 juhul oli eri väljaannete sisumuutujate vaheline lineaarne korrelatsioonikordaja üks ($r = 1.0$), mis tähendab täielikku lineaarset seost. 17 korral oli lineaarse korrelatsioonikordaja väärtus 0,99 ja koguni 96 korral rohkem kui 0.9. Peaministri väärtustamise puhul oli eri meediaallikate väljundite omavaheline seos veel tihedam. Täielik seos ($r = 1$) ilmnas koguni 55 juhul (ehk rohkem kui pooltel kõigist juhtudest), 12 juhul oli korrelatsioonikordaja väärtus 0.99 ning koguni 103 juhul (105-st võimalikust) 0.9 ja rohkem. Eri meediaallikate väljundite nii tiheda seose puhul on raske rääkida meediapluralismist, arvamuste paljususest ja meediaavalikkusest kui “ideede turuplatsist”. Kahe järjestikuse uuringu tulemused on näidanud, et avalik-õigusliku ringhäälingu sisu ei erine muude meediaallikate sisust.
- ✚ Tallinna linnavalitsusega seotud meediasõnumite reaalne auditoorium ehk see hajutatud publik, kelleni nimetust ‘Tallinna linnavalitsus’ või samatähenduslikke nimekujusid sisaldavad meediatekstdid tõenäoliselt jõudsid, oli vaadeldud aja jooksul pisut rohkem kui 180 tuhat inimest. Kõige suurem osa selle auditooriumi hõlvamisel oli *Delfi* ja *Postimehe* võrguväljaande sõnumitel. Need kaks koos hõlvasid 61% vaadeldud auditooriumist. Kõige suurema lugejate arvuga ajalehe, *Postimehe*, „hääleosa“ oli 10,4%, *Õhtulehel* 5,4% ja *Eesti Päevalehel* 4,2%. Telekanalid on muutunud Eesti meediamaaastikul marginaalseteks tegijateks. Eesti Televisiooni „Aktuaalse kaamera“ ja kahe publitsistikasaate „hääleosa“ oli kokku alla viie protsendi.

Uuringu eesmärk

Demokraatia eeldab informeeritud ja kaasatud kodanikku, kes mitmekülgselt teabele tuginedes kujundab oma arvamuse. Nüüdisajal, kus kommunikatsioon on pigem vahendatud kui vahetu, jõuab teave linnavalitsuse poliitika ja tegevuse kohta kodanikeni põhiliselt meedia kaudu. Seejuures toimuvad linnavalitsuse tegevusega seotud sündmused enamasti väljaspool inimeste tajuvälja ning võimalus meediasõnumite tegelikkusele vastavust kontrollida või kahtluse alla seada neil valdavalt puudub. Inimeste ainus võimalus on valida meedia pakutu seast välja see, mis nende arusaamadele vastab ja neile mõttekas tundub. Kuid tõsiasi, et ainult osa sõnumeid leiab pääsu meediasse, annab konkreetsele sõnumile lisaboonuse ning tekitab sõnumite vastuvõtjas oletuse, et just see, millest räägitakse, on oluline ja tõsi. Nii annab meedia sisu analüüs pildi mitte ainult sellest, mis kodanikeni jõuab, vaid ka neist kommunikatiivsetest tingimustest, milles Tallinna Linnavalitsus oma funktsioone täidab. Need tingimused võivad olla avalik-õigusliku institutsiooni arengut ja tema funktsioonide täitmist soosivad, aga need võivad olla ka ebasoodsad ja tekitada tõsiseid probleeme nii avalik-õiguslikule institutsioonile kui ka sootsiumile, mille funktsioonisüsteemina avalik-õiguslik institutsioon toimib.

2010. aasta detsembris läbi viidud uuring on jätk sama aasta septembris-oktoobris läbi viidud uuringule. Nagu tookordse, nii ka käesoleva uuringu eesmärk on mitte niivõrd hinnata Tallinna linna juhtimisega seotud institutsioonide märgatavust meediapildis (need andmed tulevad uuringust niikuinii välja), kuivõrd pakkuda ülevaadet sellest, kuidas meedia Tallinna linnavalitsuse tegevust kajastab. Vastuse leidmine sellele küsimusele eeldab linnavalitsusele ja sellega seotud institutsioonidele või isoonidele omistatavate soodsate või ebasoodsate tunnuste sageduse mõõtmist, samuti nende teemade struktuuri analüüsi, millega seoses linnavalitsust meedias mainitakse. Positiivsete või negatiivsete hinnangute sagedus ei peegelda tegelikkust, vaid on olemasolevas meediakultuuris inimeste loodud teadmise versioon, mis osutab meediaprofessionaalide hoiakutele nende poolt kirjeldatud nähtuste

suhtes. Need hoiakud kanduvad muude võrdväärsete sõnumite puududes üle meediasõnumite vastuvõtjatele ja saavad aluseks nende tegelikkusekonstruktsioonidele.

Küsimus 'kuidas' ei ole Tallinna linnavalitsuse puhul seotud ainult iga organisatsiooni loomuliku eesmärgiga suurendada tema aktsepteeritavust ja parandada kogumuljet temast. Eeskätt iseloomustab see linnavalitsuse kui avalik-õigusliku institutsiooni oluliste sotsiaalsete funktsioonide täitmise tingimusi. Ükskõik milline organisatsioon on kommunikatsioonisüsteem – tema tegevus tähendab suhtlust, inimeste informeerimist ja motiveerimist, huvide lepitamist, linna kui sotsiaalse süsteemi huvide ühildamist muude huvidega, sootsiumi meietunde tugevdamist jm. See tegevus on seotud avaliku huvi ja sotsiaalse vastutusega ning eeldab sageli seda, et hetkekasule eelistatakse pikaajalisi sotsiaalseid hüvesid.

Otsides vastust küsimusele, kuidas meedia Tallinna linnavalitsuse tegevust kajastab, vaatleme ka selle kajastuse kallutatust. Kallutatust (ingl *slant*) tähendab seda, et uudistevoos eelistavad vaadeldud väljaanded mingi ühe poole seisukohti ja ignoreerivad või halvustavad teiste omi (Entman 2010, 392). Seega on kallutatust erapoolik, eelarvamuslik, ühekülgne, ühte poolt või isikut pooldav esitus. Selle vastand on erapooletu, aus, neutraalne, eelarvumustevaba vahendamine ja võrdne kohtlemine. Kallutatust tähendab sisuliselt seda, et meedia on asunud mõjutama inimeste hoiakuid. Seda on võimalik sisuanalüüsi abil alati tuvastada. Kommunikatsiooniteooria eristab lisaks kallutatusele ka moonutust (ingl *bias*), mis tähendab pidevat kallutatust – seda, et mingit toimijat, ideoloogiat või huvi eelistatakse pikema aja jooksul. Seetõttu saab meediamoonutustest rääkida alles siis, kui on andmed pikema perioodi kohta. Kuna käesolev meediaülevaade vaatleb kõigest ühte kuud, saame siinkohal kõnelda ainult kallutatusest.

Nii meediamoonutuste kui ka kallutatuse põhjused on eeskätt kultuurilised. Ajakirjandus on alati selektiivne protsess. Küsimus on vaid selles, millised on need subjektiivsed tõekspidamised, need kultuurilised arusaamad, millele valikud tuginevad. Vaba ajakirjandus on seotud kindlate väärtuste ja praktikatega. Sellised on objektiivsus, erapooletus, sõltumatus, tasakaalustatus, oma arvamusel välistamine jms. Need väärtused on kujunenud pika aja jooksul ja puhtpraktilistel kaalutlustel. Nii nagu advokaadid või arstid, on ka ajakirjanikud saanud aja jooksul aru, et teatud väärtused suurendavad meedia usaldatavust ja koos sellega ka müüki. Kuigi rangelt võttes äsjanimetatud väärtused on fiktsioonid, moodustavad need

fiktisioonid vaba ajakirjanduse kultuurilise aluse. Kuid Eestis on tugev ka teistsugune traditsioon, mis peab ajakirjanikku propagandistiks, kelle roll on väsimatult propageerida õigeid ideid ja poliitilisi jõude. Andmed kallutatuse kohta toovad esile need väärtused ja praktikad, mida vaadeldavad väljaanded järgivad.

Et uurimiseesmärke konkretiseerida, on sõnastatud täpsed küsimused, mis võimaldavad keskenduda tähelepanu konkreetsetele uurimisülesannetele. Selline täpsustamine oli seda vajalikum, et põhilise uurimismeetodina kasutatav sisuanalüüs on avatud ja endas väga palju erinevaid võimalusi kätkev uurimisstrateegia. See sunnib taandama üldise uurimisülesande mõnele konkreetsele küsimusele, millele saab empiirilisele materjalile tuginedes ühemõtteliselt kas „jaa“ või „ei“ vormis vastata. See võimaldab uurimistööd täpsustada ning valida konkreetsed näitajad, mis Tallinna linnavalitsuse meediakajastust iseloomustavad.

Teiseks pidasime oluliseks otsida vastust küsimusele „kuidas“ võimalikult erinevatest perspektiividest. Petlikke kujutlusi on võimalik luua siis, kui asju tajutakse mingist kindlast vaatekohast. Kulissid tunduvad usutavad, kui neid vaadatakse saalist. Ent niipea, kui dekoratsioone saab näha ka külje pealt või tagantpoolt, kaob esialgne usutavus. Et olla järeldustes kindel, vaatleb uurimus Tallinna linnavalitsuse esitust meedias võimalikult erinevate nurkade alt.

Kolmanda olulise aspektina püüame võrrelda Tallinna linnavalitsuse esitust meedias teiste, soovitatavalt võrdväärsete poliitikas toimijate tegevuse kirjeldustega samades väljaannetes ja samal ajal. Probleem on siin selles, et uuringute andmeid ei saa tihtilugu üksipäini hinnata, need tuleb kontrastiks ja võrdluseks asetada teiste samasuguste hulka. Sellise sünkroonse võrdlusmaterjalina on kasutatud andmeid selle kohta, kuidas samad meediaallikad kajastasid Eesti suuruselt teise linna, Tartu linnavalitsuse, samuti vabariigi valitsuse tegevust.

Käesolev uuring on võrdlev ka selles mõttes, et see on jätkuks 2010. aasta septembris-oktoobris läbi viidud analoogsele uuringule ning võimaldab detsembrikuu andmeid varasematega võrrelda.

Konkreetsed uurimisküsimusi on kuus:

K₁: kas meedia suhtumine Tallinna linnavalitsusse on negatiivsem kui Tartu

linnavalitsusse?

K₂: kas meedia väärtustab Tallinna linnavalitsusega seotud teemasid negatiivsemalt kui samu teemasid seoses Tartu linnavalitsusega?

K₃: kas meedia suhtumine Tallinna linnapeasse on negatiivsem kui Tartu linnapeasse ja Eesti vabariigi peaministrisse?

K₄: kas Tallinna linnavalitsust mainitakse koos keskerakonnaga põhiliselt negatiivses kontekstis?

K₅: kas Tartu linnavalitsust mainitakse koos reformierakonnaga põhiliselt positiivses kontekstis?

K₆: kas Tallinna linnavalitsuse pressikonverentsil räägitut esitatakse meedias negatiivsemalt kui valitsuse pressikonverentsil kuulnud?

Empiirilisele materjalile tuginev vastus neile küsimustele annab selge ja mitmekülgset põhjendatud vastuse põhiküsimusele – kuidas meedia Tallinna linna juhtimisega seonduvat kajastab.

Andmed ja meetod

Allpool esitatud andmed on kindla meetodi alusel esile toodud aines, mis räägib vaadeldud meediaallikate väljundist. Uuring tugineb kahesugustele andmetele – teemadele, seoses millega linnavalitsuse tegevust käsitleti ning kollektiivsete ja individuaalsete toimijate positiivsele, neutraalsele ja negatiivsele väärtustamisele.

Käsitletud teemade analüüs põhineb juba aastakümneid avaliku arvamuse ja meedia mõju uuringute juhtivaks käsituseks olnud tematiseerimisteesil (ingl *agenda-setting-approach*), mille 1972. aastal esitasid Maxwell McCombs ja Donald Shaw. Selle järgi avaldub meedia mõju esmajoonel selles, et ta kallutab teemasid valides ja korrates avalikkust neid tähtsaks pidama (vt. McCombs, Shaw 1977, 12).

Samas ei piirdu meedia osutused toimijatele ja sündmustele ainult teemade esiletõstmisega, neid saadab teadlikult või ebateadlikult vaadeldavate nähtuste väärtustamine, neile positiivse, neutraalse või negatiivse hinnangu andmine. Selline väärtustamine on protsessi tulemus ning sõltub vaadeldavale nähtusele antud tähendusest. Samale sündmusele võidakse anda erinevaid tähendusi ja seletusi ning neist tulenevad erinevad hinnangud. Ühtlasi võivad hinnangud aja jooksul muutuda. Sellised väärtustused on orientatsioonivahendid, mis võimaldavad inimestel korrastada oma kogemusi ja üheskoos tegutseda. Hinnangud võivad olla nõrgad, ebatäpsed, vastuolulised või ajutised, kuid see ei muuda nende otstarvet. Poliitiliste aktantide jaoks on väärtustamine nende legitiimsuse aluseks.

Vastupidi laialt levinud arvamusele ei iseloomusta meedias antud hinnangud vaadeldavaid persoone või institutsioone kui selliseid, vaid väljendavad ainult kirjutajate, reporterite või toimetajate hinnanguid neile. Meediasõnum esitab käsituse (arusaama) ja on seotud inimeste tõekspidamisega, sellega, mis esitaja arvab olevat tõsi. Seejuures ei pruugi meediatekstid midagi öelda kirjeldatud individuaalsete või kollektiivsete toimijate reaalsete omaduste kohta.

Väärtustamine ja kallutatus ei tähenda automaatselt ka seda, et meedia või aktandid, kes meedias domineerivad, kontrollivad avalikku arvamust. Uurimused (nt Chong & Druckman

2007; Entman *et al.*, 2009 jt) on näidanud, et inimesed on meediasõnumite vastuvõtjatena iseseisvad, avaldavad neile pealesurutavatele hoiakutele vastupanu ja konstrueerivad arvamusi vastavalt oma arusaamadele ja seisukohtadele. Poliitilises kommunikatsioonis võib väärtustamine avaldada märgatavat mõju ainult kahele inimrühmale: neile, kellel ei ole kuigi tugevaid ideoloogilisi eelarvamusi ja parteilisi eelistusi, ning poliitilisele eliidile.

Andmete esiletoomise meetodiks on sisuanalüüs, mida maailma üks juhtivaid sisuanalüüsi teoreetikuid, Pennsylvania Ülikooli Annenbergi Kommunikatsioonikooli professor Klaus Krippendorff on määratlenud kui „uurimistehnikat, mis võimaldab teha korratavaid ja paikapidavaid järeldusi konteksti kohta, milles tekste kasutatakse“ (Krippendorff 2004, 18).

Nagu juba öeldud, mõõdab käesolev uurimus eeskätt institutsioonide ja individuaalsete aktantide väärtustamist, neile antud positiivsete, neutraalsete või negatiivsete hinnangute sagedust. Viimast aga saab usaldusväärse indikaatorina kasutada ainult siis, kui arvud on suured, kui vaatluse all on piisavalt suur andmemassiiv. Ainult piisavalt mahukas andmestik lubab eeldada, et vaadeldavad seosed on stabiilsed, mitte juhuslikud. Seetõttu ei ole vaatluse all mitte artiklite arv, nagu sellistes meediaülevaadetes tavaliselt, vaid väärtustamise sagedus kogu tekstis.

Meediaallikad ja kodeerimine

Erinevalt septembri- ja oktoobrikuu uuringust, kus vaadeldud meediaallikaid oli kolmteist, on seekordses analüüsis vaatluse all viisteist allikat: end kvaliteetleheks nimetavate päevalehtede *Postimees* ja *Eesti Päevaleht* paber- ja online-väljaanded; suurima levikuga üle-eestilise tabloidi *Õhtuleht* paber- ja online-väljaanne, majanduslehe *Äripäev* paber- ja online-väljaanne, suurima lugejate arvuga portaal *Delfi*, Eesti Rahvusringhäälingu uudisteportaal, Eesti Televisiooni uudistesaaade „Aktuaalne kaamera“ ning publitsistikasaated „Aeg luubis“ ja „Foorum“, Kanal 2 uudised, TV3 uudised ning kahe uue meediaallikana Vikerraadio ja Kuku raadio. Andmed nende väljaannete lugejate, vaatajate ja kuulajate arvu kohta on esitatud tabelis 1.

Tabel 1. Vaadeldud meediaallikad ning nende lugejate ja vaatajate arv

Nr.	Väljaanne	Lühend	Lugejate, vaatajate, kuulajate arv
1	Eesti Päevaleht (paberväljaanne)	EPL	114 000
2	Eesti Päevaleht Online	EPLO	75 000
3	Postimees (paberväljaanne)	PM	221 000
4	Postimees Online	PMO	228 000
5	Õhtuleht (paberväljaanne)	ÕL	183 000
6	Õhtuleht Online	ÕLO	112 000
7	Äripäev (paberväljaanne)	ÄP	65 000
8	Äripäev Online	ÄPO	25 000
9	DELFI	DELFI	233 000
10	ERRi uudisteportaal	ERRup	7 700
11	ETV: • Aktuaalne kaamera • Aeg Luubis • Foorum	ETV	112 000 97 000 51 000
12	Kanal 2 uudised	Kanal2	130 000
13	TV3 uudised	TV3	75 000
14	Vikerraadio	VikeR	333 000*
15	Kuku raadio	Kuku	128 000*

Allikas: TNS Emor

* Raadiojaamade puhul on esitatud kuulajate arv nädalas.

Meediaallika taga toodud auditooriumi suurus põhineb trükiväljaannete puhul TNS Emori 2009. aasta IV kvartali meediauuringul, televisioonisaadete vaadatavuse andmed on saadud TNS Emori teleauditooriumi oktoobriuuringu ja *online* allikate auditooriumid pärinevad TNSMetrixi ja METRIX.Station tööpäeval tehtud veebilehtede külastatavuse statistikast. Raadiote kuulajaskond põhineb TNS Emori raadio päevikuuuringu andmetele.

Tabelis 1 toodud nimekiri katab Eestis ilmuvate kõige suurema lugejate ja vaatajate arvuga meediaallikate enamiku, mistõttu seda valimit võib pidada kogu eestikeelset meediat esindavaks.

Poliitikatoimijateks, kelle esitlust me tabelis 1 nimetatud väljaannetes uurisime ja võrdlesime, on Tallinna ja Tartu linnavalitsus, Vabariigi Valitsus, Tallinna ja Tartu linnapea, Eesti Vabariigi peaminister ning küsimuste 4 ja 5 puhul ka keskerakond ja reformierakond. Analüüsi ajalise raami moodustas 2010. aasta detsember. Iga uurimisküsimuse puhul vaadeldi neis leiduvate märksõnade kajastamist eraldi. Allpool on lühidalt kirjeldatud igas uurimisküsimuses sisalduvate märksõnade kodeerimist.

K₁. Vaadeldi nimetuste 'Tallinna linnavalitsus' ja 'Tartu linnavalitsus' väärtustamist tekstides. Lisaks kahele eelpoolnimetatud nimekujule vaadeldi samatähenduslikke nimekujusid nagu 'linnavõim', 'linnajuht' jms, mis viitasid selgelt linnavalitsusele. Need juhtumid, mil linna nime mainimisel oli üheselt mõistetav, et silmas peeti konkreetset linnavalitsust, on samuti võrdsustatud linnavalitsuse mainimisega.

K₂. Vaadeldi nimetustega 'Tallinna linnavalitsus' ja 'Tartu linnavalitsus' seoses meedias kajastamist leidnud teemasid ning nende väärtustamist. Mõõtühikuks oli artikkel. Tallinna Linnavalitsuse mainimiste arv jääb antud juhul oluliselt alla artiklite arvule, mis seonduvad Tallinna juhtimisega laiemalt (transport, sotsiaalhoolekanne jne) – need probleemid tõstatisid meedias sageli seoses abilinnapeade ja linnaametitega.

K₃. Vaadeldi nimetuste 'Tallinna linnapea', 'Tartu linnapea' ja 'peaminister' väärtustamist tekstides. Lisaks mõõdeti ka samatähenduslike nimetuste nagu 'meer', 'linnajuht', 'valitsusjuht' jms mainimist. Ainult linnapeade või peaministri nimede mainimist ilma ametinimetusteta ei ole vaadeldud. Mõõtühikuks oli siin nimetamiste arv.

K₄ ja K₅. Mõõdeti linnavalitsuste või linnapeade mainimisi erakondlikus kontekstis. Selleks pidid linnavalitsus/linnapea ning erakond olema mainitud ühes ja samas lauses. Detsembris oli suur osakaal neil uudistel, kus just Tallinna linnapea mainimine oli seotud erakondliku kuuluvusega.

K₇. Vaadeldud on uudiseid, mis põhinevad Eesti Vabariigi Valitsuse või Tallinna linnavalituse pressikonverentsil kõneldule. Selleks võrreldi pressikonverentside salvestisi ning seal räägitu vastavust meedias avaldatuga.

Et vältida väärtustamise analüüsiga seotud probleeme, mis tulenevad kõne konnotatiivsest iseloomust ja sellest, et sõnade tähendus muutub, oli kodeeritud märksõnade väärtustamise määramisel aluseks üksikasjalik juhend, mis nägi ette, et hinnatakse ainult väärtustamise tendentsi. Kuigi hinnangu tugevus on igal konkreetsel juhul erinev, registreeris kodeerija hinnangu (väärtustamise) kolme palli skaalal: positiivne, neutraalne, negatiivne.

Juhend nägi ette, et kohates tekstis uurimisküsimuses sisalduvat märksõna, nt 'Tallinna linnavalitsus' või 'Tartu linnavalitsus', teeb kodeerija kindlaks, kas selle läheduses (enamasti samas lauses) on mõni hinnanguline sõna, mis määrab konteksti, milles märksõna kasutatakse. Leides hinnangulise sõna, otsustas kodeerija, kas vaatlusalune nähtus esineb positiivses, neutraalses või negatiivses kontekstis. Ehkki iga inimene langetab otsuse hinnangu kohta individuaalselt, on sellised hinnangud suuresti kultuurilised, mistõttu sama kultuuri kandjate hinnangud on enamasti ühised. Oluliseks peeti uuringus seda, et hinnangud oleksid eksplitsiitsed ehk selgelt väljendatud. Põhimõtteliselt on võimalik mõõta ka implitsiitseid hinnanguid, aga see oleks liiga töömahukas ja nõuaks, et kodeerijaid oleks mitu korda rohkem.

Analüüsi tulemused

Järgnevalt esitame vaatluse tulemused uurimisküsimuste kaupa. Kõik algandmed, millele analüüs tugineb, on esitatud lisas 1.

Tallinna linnavalitsuse väärtustamine meedias

K₁: kas meedia suhtumine Tallinna linnavalitsusse on negatiivsem kui Tartu linnavalitsusse?

Sisuanalüüs näitas, et Tallinna linnavalitsust mainiti 2010. aasta detsembris vaadeldud meediaallikates kokku 531 korral (2010. aasta septembri- ja oktoobrikuu viie nädala jooksul kokku 584 korral). Tartu linnavalitsust mainiti detsembris samades väljaannetes kokku 42 korral (septembris-oktoobris 18 korral). Kordagi ei maininud Tartu linnavalitsust ainult Kanal2, Äripäev ja Äripäeva võrguväljaanne. Kuna Tallinna ja Tartu linnavalitsuse andmed ei ole võrreldavad, on tabelis 2 toodud andmed ainult Tallinna linnavalitsuse väärtustamise kohta. Need on viidud võrdlemiseks ühele alusele, kasutades kõigil juhtudel osakaalu protsentides, seega siis Tallinna linnavalitsuse positiivse ja negatiivse väärtustamise ning neutraalse nimetamise osakaalu kõigi vastavate mainimiste seas. Tabeli viiendas veerus on mainimise sagedus esitatud absoluutarvudena.

Tabelist 2 näeme, et 71 protsenti mainingutest olid neutraalsed (septembris-oktoobris 64,6%). Neutraalse väärtustamise nii suur osakaal on seotud kasutatud meetodi eripäraga – arvestusühikuks oli mitte artiklite, vaid mainimiste arv tekstis, mis suurendab neutraalse nimetamise osakaalu. Pealegi läksid arvesse ainult selgelt väljendatud ja üheselt mõistetavad hinnangud. Seetõttu võib neutraalse mainimise sagedust pidada ootuspäraseks.

Tavapäraseks ei saa aga nimetada positiivsete ja negatiivsete hinnangute vahekorda. Eesti 1999–2007. aastate valimistel on erakondade (poliitiliste aktantide) positiivse väärtustamise

osakaalude keskmine 15%, negatiivsete hinnangute keskmine osakaal aga 8,5%. Sellega võrreldes on tabelis 2 toodud positiivsete hinnangute osakaal – 7.7% – liiga väike ja negatiivsete väärtustuste osakaal – 21,3% – märgatavalt suurem. Samas aga ei ole võrreldes septembri ja oktoobrikuu uuringutega sisulist muudatust toimunud. Siis oli positiivsete hinnangute osakaal 7,4% ja negatiivsete hinnangute osakaal 28,1%. Muijal Euroopas läbi viidud uuringutega võrreldes on positiivsete ja negatiivsete hinnangute vahetegur peaaegu 3:1 (septembris-oktoobris koguni 4:1) negatiivse väärtustamise kasuks üsnagi tavatu. Seda enam, et valdav enamik neist hinnangutest on antud uudistes, mis peaksid olema erapooletud, sõltumatud ja tasakaalustatud.

Tabel 2. Tallinna linnavalitsuse väärtustamine meedias

	Osakaal %-des			Mainimisi kokku (kordi)
	Positiivne	Neutraalne	Negatiivne	
Delfi	9.2	71.4	19.3	119
EPL	3.3	70.0	26.7	30
EPLO	6.3	78.1	15.6	32
ERRup	6.7	86.7	6.7	30
ETV	6.7	80.0	13.3	15
Kanal2	20.0	80.0	0.0	5
PM	0.0	63.2	36.8	38
PMO	13.0	58.7	28.3	92
TV3	25.0	50.0	25.0	4
ÕL	8.3	75.0	16.7	24
ÕLO	7.0	76.7	16.3	43
ÄP	0.0	76.2	23.8	21
ÄPO	7.4	79.6	13.0	54
VikeR	10.0	50.0	40.0	10
Kuku	0.0	64.3	35.7	14
Kokku	7.7	71.0	21.3	531

Tartu linnavalitsust mainiti vaadeldud meediaallikates samal ajal ainult 42 korral. 28 neist osutustest olid neutraalsed, 10 positiivsed ja neli negatiivsed. Mainimiste arvu suurest erinevusest hoolimata võime tõdeda, et vastus meie esimesele uurimisküsimusele on jaatav – meedia väärtustas Tartu linnavalitsust märksa positiivsemalt kui Tallinna linnavalitsust. Huvitav on märkida, et Tallinna ja Tartu linnavalitsuse väärtustamine vaadeldud meediaallikates oli risti vastupidine: Tallinna linnavalitsuse puhul 1: 2,8 negatiivsete hinnangute ja Tartu linnavalitsuse puhul 1:2,5 positiivsete väärtustuste kasuks.

Käsitletud teemad

K₂: kas meedia väärtustas Tallinna linnavalitsusega seotud teemasid negatiivsemalt kui Tartu linnavalitsusega seotud teemasid?

Teine uurimisküsimus keskendus teemadele, seoses millega Tallinna linnavalitsust mainiti, ja eeldas, et sisuanalüüs toob esile ka selle, kuidas neid teemasid väärtustati. Võrdlusmaterjaliks oli siingi samade teemade esitus seoses Tartu linnavalitsuse tegevusega samades meediaallikates ja samal ajal. Teemade analüüs lähtus Maxwell McCombsi ja Donald Shaw' tematiseerimisteooriast (*agenda-setting theory*), mille järgi meedia mõjutab enda pakutud teemade hierarhiaga publiku ettekujutust tegelikkusest.

Sisuanalüüs näitas, et detsembris pälvis kõige sagedamini meedia tähelepanu teema, mis ei ole Tallinna linna juhtimisega otseselt seotud – nn **idarahaskandaal**, mida puudutati kokku 99 artiklis. See teema tõstatus vaadeldud meediaallikates esimest korda 16. detsembril ning selle kajastusaktiivsus oli suurim 22. detsembril, kui Tallinna linnavalitsust mainiti seoses selle sündmusega 44 artiklis. Ligi kolmandik kõnealust teemat käsitleanud artiklitest olid linnavalitsuse suhtes kriitilised, kusjuures kriitikute rollis olid eeskätt teiste parteide esindajad.

Teine enim meedia tähelepanu pälvinud teema, **SDE lahkumine Tallinna võimuliidust**, tulenes otseselt eelpool mainitud sündmusest. Kuid seda tuleks vaadelda eraldiseisva sündmusena. Analüüsis ei kajastu need artiklid, milles on küll mainitud sõna „Tallinna võimuliit“, kuid samas ei mainitud linnavalitsust. Tallinna linnavalitsuse mainimised olid selle sündmusega seoses vähem negatiivsed kui linnapea mainimised, sest sotside kriitika oli suunatud eelkõige linnapea ja keskerakonna juhi vastu.

Detailplaneeringute teema kerkis Tallinna linnavalitsuse suhtes kriitilisena 1. detsembril avaldatud uudistes, mis andsid teada, et Harju maavanem Ülle Rajasalu pöördus halduskohtusse seoses sellega, et Tallinna linnavalitsus avas Kristiine linnaosas laste

mänguväljakuks kavandatud sotsiaalmaal turu. Samal päeval ilmus *Postimehes* ka Andry Krassi arvamusartikkel, mille autor tutvustas oma etteheiteid/ettepanekuid Tallinna linna detailplaneeringutega tegelevatele ametkondadele.

Kommunaalteenuste teema kajastamisel domineerisid Tallinna linnavalitsusega seoses lume koristamisega seotud uudised. Seejuures mainiti Tallinna linnavalitsust valdavalt neutraalselt, ainult kolmes artiklis heideti linnale ette suutmatust tulla toime lume koristamisega.

Transpordi teema kajastamises olid kesksel kohal uudised Tallinna uue transpordikava kohta, see teema leidis kajastamist 7. – 9. detsembril. Muudest sündmustest pälvisid meediatähelepanu taksonduse korraldamine, paaris artiklis mainiti kriitiliselt aasta alguses aset leidnud ühistranspordi hinnatõusu (artiklid keskendusid põhiliselt abilinnapea Belobrovtseville).

Linna personalipoliitika leidis detsembris suhteliselt vähe kajastamist, meedia tähelepanu põlvis üksnes detsembri teisel nädalal Katja Ljubobratetsi töölepinguga seonduv.

Avaliku suhtluse ja/või reklaami teema alla on koondatud detsembris ilmunud artiklid Tallinna TV-st, linnapea jõulutervitusest, pressikeskuse tööst jms. Kriitilised seisukohad domineerisid artiklites, mis käsitlesid ajalehe Pealinn väljaandmist („IRL: Tallinn levitab kultuuripealinna egiidi all propagandaajalehte“ *Delfi.ee*-s), linnapea Edgar Savisaare jõulutervitust („Raudne: Savisaare kampaania on linna raha raiskamine“) ning mõnedes uudistes, mis seostasid Keskerakonna toetuse langust Tallinna linnavalitsuse tööga („Keskerakonna, SDE ja roheliste aasta keskmine reiting on langenud“). Enamiku nende uudiste algallikateks olid konkureerivad erakonnad, põhiliselt IRL.

Linna rahanduse teema all vaadeldi rahaeraldusi erinevatele projektidele, linna registrite valmisolekut üleminekuks eurole ning 216 miljoni krooni laenamist. Viimase sündmuse kajastamist võib nimetada ka positiivseks, domineerima jäi linna esindajate seisukoht, et Tallinna rahanduslik seis on hea.

Teede/tänavate teema haakub kommunaalteenustega, suur osa uudistest käsitlesid lumeuputusest tingitud raskeid liiklusolusid. Neli sel teemal ilmunud artiklit oli Tallinna linnavalitsuse suhtes kriitilised.

Tartu linnavalitsust mainiti vaatlusaluse perioodi jooksul 21 artiklis. Positiivselt kirjutati Tartu aasta teo tiitli määramisest (4 artiklit), lisaks käsitleti meedias positiivselt koostöös Tartu Pauluse kogudusega korraldatud lõunat töötutele ning Tartu Kunstimuuseumi ja linnaraamatukogu ühendmaja ehitamise plaani. Ainus Tartu linnavalitsust kriitiliselt käsitlenud artikkel „Tartu linnapea ei suuda saavutada Kilgiga vaksali ehitamiseks lepet“ ilmus *Eesti Päevalehes* ja selle *online* versioonis. Nimetatud 21 artiklist olid 13 neutraalsed, kuus positiivsed ja ainult kaks kriitilised ehk negatiivsed.

Tabel 3. Tallinna linna juhtimisega seotud teemad ja nende väärtustamine meedias

	Osakaal %-des			Artikleid kokku
	Pos.	Neutr.	Neg.	
Idarahaskandaal	1.0	67.7	31.3	99
Tallinn koalitsiooni lagunemine	9.1	69.7	21.2	33
Detailplaneeringud	0.0	76.2	23.8	21
Kommunaalteenused	10.0	75.0	15.0	20
Transport	5.0	75.0	20.0	20
Tööandja	0.0	93.8	6.3	16
Avalik suhtlus/reklaam/maine	0.0	77.8	22.2	18
Rahandus	13.3	86.7	0.0	15
Teed/tänavad	0.0	76.5	23.5	17
Linna juhtimine/poliitika	38.5	30.8	30.8	13
Kultuuripealinn	0.0	100.0	0.0	9
Toimetulek/hoolekanne/tervishoid	71.4	14.3	14.3	7
Avalikud üritused/sponsorlus	75.0	25.0	0.0	4
Haridus	0.0	14.3	85.7	7
Muu	0.0	100.0	0.0	3
Välissuhtlus	50.0	50.0	0.0	4
Omandisuhted	0.0	100.0	0.0	2
Sport	50.0	50.0	0.0	2
Linna teenused/elanikud	100.0	0.0	0.0	1
Kokku	8.4	69.1	22.5	311

Mingeid märkimisväärseid hinnangumuutusi Tallinna linnavalitsusega seotud teemade käsitlemisel detsember võrreldes varasema uuringuga ei toonud. Septembris-oktoobris käsitleti Tallinna linna juhtimisega seotud teemasid 346 artiklis, neis 8,7% olid väärtustatud positiivselt ja 25,1% negatiivselt, 66,2% artiklitest olid neutraalsed. Detsembris vähenes positiivsete ja negatiivsete hinnangute osakaal ainult pisut ning seegi muudatus oli pigem juhuslik.

Tervikuna võib ka meie teisele uurimisküsimusele vastata jaatavalt: meedia väärtustas Tallinna linnavalitsusega seotud teemasid negatiivsemalt kui Tartu linnavalitsusega seotud teemasid. Positiivsete ja negatiivsete artiklite bilanss oli Tallinna linnavalitsusega seoses käsitletud teemade puhul peaaegu 3:1 negatiivsete kasuks, Tartu puhul aga taas vastupidi – 3:1 positiivsete väärtustuste kasuks. Artiklite arv ei olnud mõistagi võrreldav.

Suhtumine Tallinna linnapeasse

K₃: kas meedia suhtumine Tallinna linnapeasse on negatiivsem kui Tartu linnapeasse ja Eesti Vabariigi peaministrisse?

Kolmas võimalik punkt, kust vaadelda seda, kuidas meedia Tallinna linnajuhtimist kajastab, on uurida meedia suhtumist linnavalitsuse liidrisse, Tallinna linnapeasse. Siingi on analüüs võrdlev – võrdlusmaterjaliks on andmed Tartu linnapea ja peaministri väärtustamise kohta samades meediaallikates ja samal ajal.

Sisuanalüüs andis kolmandale uurimisküsimusele vastamiseks järgmised empiirilised andmed: meedia mainis detsembris Tallinna linnapead kokku 765 korda, Tartu linnapead 65 ja peaministrit 807 korda. Kuigi kõigi kolme individuaalse toimija mainimise sagedus on septembri ja oktoobri viie nädalaga võrreldes oluliselt tõusnud – siis mainiti Tallinna linnapead 475, Tartu linnapead kuuel ja peaministrit 355 korral –, ei ole Tartu linnapea mainimise sagedus meedias siingi võrreldav Tallinna linnapea või peaministri mainimise sagedusega. Seetõttu ei saa ka tema väärtustamise andmeid tabelis 4 esitada, sest enamuse tabeli lahtreid oleksid nullid ja võrdluseks vajalik andmete viimine ühele alusele oleks ka 65 ühiku puhul kohatu. Sestap saame siinkohal võrrelda ainult Tallinna linnapea ja peaministri esitust meedias. Keda aga huvitavad konkreetset andmed Tartu linnapea kohta, leiab need käesoleva ülevaate lisast.

Tabelist 4 näeme, et neutraalsete mainimiste osakaal erineb mõlema poliitikatoimija puhul kasutatud meetodile iseloomulikust keskmisest – kolm neljandikku mainingutest on neutraalsed ja üks neljandik väärtustav. Tallinna linnapea puhul on neutraalsete mainimiste hulk keskmisest väiksem, peaministri puhul aga peaaegu samavõrra suurem. Varasema uuringuga võrreldes on suurenenud Tallinna linnapea positiivse väärtustamise osakaal. Kui septembri ja oktoobri viie nädala jooksul oli Tallinna linnapea positiivse väärtustamise maht ainult 2,5% kõigist mainingutest, siis detsembris oli see juba 7,3%. Ainus väljaanne, milles ei ilmunud ühtegi positiivset mainingut Tallinna linnapea kohta, oli ajaleht Postimees.

Tabel 4. Tallinna linnapea ja Eesti Vabariigi peaministri väärtustamine meedias

	Tallinna linnapea				Peaminister			
	Pos	Neutr	Neg	Kokku	Pos	Neutr	Neg	Kokku
Delfi	9.6	66.5	23.9	188	3.9	88.2	7.9	178
EPL	4.0	84.0	12.0	25	10.0	80.0	10.0	30
EPLO	8.3	64.6	27.1	48	8.0	84.0	8.0	50
ERRup	10.8	53.8	35.4	65	4.4	92.6	2.9	68
ETV	16.7	38.9	44.4	18	17.2	82.8	0.0	29
Kanal2	7.7	69.2	23.1	13	17.6	76.5	5.9	17
PM	0.0	54.8	45.2	31	1.4	95.7	2.9	69
PMO	5.9	70.6	23.5	119	1.6	92.2	6.3	128
TV3	10.0	55.0	35.0	20	25.0	66.7	8.3	12
ÕL	10.0	80.0	10.0	20	4.9	85.4	9.8	41
ÕLO	4.6	66.7	28.7	87	5.3	88.0	6.7	75
ÄP	4.8	71.4	23.8	21	0.0	77.8	22.2	18
ÄPO	4.4	61.8	33.8	68	10.4	85.4	4.2	48
VikeR	10.0	55.0	35.0	20	0.0	100.0	0.0	30
Kuku	4.5	31.8	63.6	22	0.0	100.0	0.0	14
Kokku	7.3	63.9	28.8	765	5.2	88.6	6.2	807

29% kõikidest Tallinna linnapea mainimistest olid negatiivsed. Peaminister Andrus Ansipi puhul oli positiivsete mainingute osakaal 5,2 ja negatiivse väärtustamise osa aga 6,2 protsenti ning Tartu linnapea puhul olid vastavad protsendid 22 ja 5.

Enam kui pooled Edgar Savisaare mainimistest olid seotud tema kui Keskerakonna juhiga, kusjuures valdav osa Tallinna linnapead kritiseerinud mainimistest olid seotud nn idarahaskandaalist tuleneva Tallinna volikogu opositsiooni terava kriitikaga ning SDE tehtud avaldustega seoses lahkumisega Tallinna koalitsioonist. Enne 16. detsembrit, kui rahastamise küsimus hakkas meedias hoogu koguma, mainiti Tallinna linnapead negatiivses kontekstis vaid üksikutes artiklites, suurim kajastus oli uudisel „Edgar Savisaar kukkus keset teatrietendust mobiiliga vatrada“.

Samas mainiti linnapead seoses nn idaraha teemaga ka positiivselt, need uudised põhinesid enamasti Keskerakonna esindajate sõnumitele (nt „Tallinna volikogu keskfraktsioon toetab üksmeelselt Savisaart“), aga linnapead kiideti ka näiteks artiklis „Narva kaitseb Savisaart igal juhul“ (avaldati *Eesti Päevalehes*, *Eesti Päevaleht Online*- ja *Delfi.ee*-s).

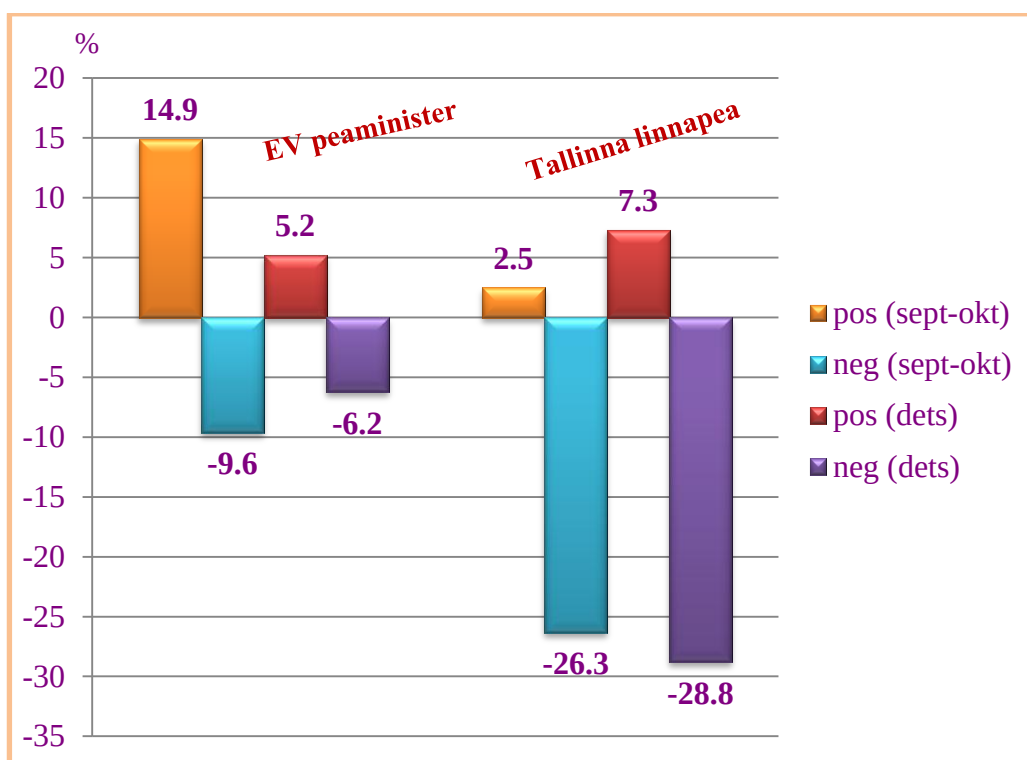
Muudest linnapead positiivsesse konteksti asetavatest sündmustest võib esile tuua Vene suursaadikule kingitud kuuske, Tallinna parimate sportlaste autasustamist, jõulurahu väljakuulutamist, osalemist Euroopa filmiauhindade galal, Tallinna rahandust (seoses laenuga kinnitas linnapea, et Tallinna rahaasjad on heal järjel) jms.

Peaminister Andrus Ansip sai meedias enim positiivset tähelepanu detsembri lõpus, kui peaminister teatas valitsuse pressikonverentsil, et Eesti iive töötab üle 20 aasta tulla taas positiivne, samuti kajastati peaministri tegevust ka seoses Eesti üleminekuga eurole (positiivselt nt *Eesti Päevalehes* ilmunud artiklis „Euroisa Andrus Ansipi kannatused ja lunastus“ või siis uudis „Liitumine euroga on viinud Eesti ka välismeediasse“). Lisaks mainiti teda positiivses kontekstis seoses välissuhtluse, saastekvootide müügi, Aasta Eurooplase nominatsiooni, aga ka eraeluga (nt „Anu Ansip: Andrus mängib jõuluvana. Loodame, et tõde ei saa olema traagiline!“ või „Andrus Ansip: mul pole õigust öelda, et olen väsinud, ma enam ei taha peaminister olla“).

Peaministri pihta suunatud kriitika pärines peamiselt opositsioonipoliitikute ridadest. Kriitilisemate artiklitena võib nimetada nt „Toobal: miks Ansip poeb poliitbroileri selja taha?“, „Rahvaliit: valitsuse ükskõiksus on ületanud inimliku taluvuse piiri“, „Sepp: kuidas saaks peaminister valitsuse eesotsas jätkata?“ või „Savisaar Saksa meediale: euro ohver on liiga suur“. Negatiivsena võib nimetada ka uuringu tulemust, mille alusel kolm kõige ebausaldusväärsemat institutsiooni on Eesti elanike meelest peaminister, riigikogu ja erakonnad (sellest kirjutas *Õhtuleht* oma juhtkirjas).

Tartu linnapea Urmas Kruuset mainiti 11 artiklis positiivses ja kolmes negatiivses seoses. Kriitilised mainimised olid seotud Tartu vaksali tulevikuga (Rein Kilgi etteheited Urmas Kruusele – 4. detsembri *Kuku raadio* saates „Keskpäevatund“ ning 10. detsembri *Postimees Online*-i uudises „Vaksali omaniku väitel linnapea valetab“) ning sotsiaaldemokraatide kriitikaga Tartu võimukoalitsiooni pihta (27. detsembri *TV3 Uudised*). Positiivses kontekstis mainiti Tartu linnapead uudistes, mis rääkisid jõulurahu väljakuulutamisest, Tartu aasta teo valimisest, kommunaalteenustest („Kruuse: tartlased elasid järjekordse lumeuputuse kenasti üle“), ilmasamba avamisest, suurperedele kommipakkide jagamisest, Tartu konverentsisaadikutest.

Tallinna linnapea väärtustamine vaadeldud meediaallikates oli koguni pisut positiivsem kui peaministri väärtustamine. Positiivsete ja negatiivsete hinnangute vahekord aga oli Tallinna linnapea puhul 1:4 (positiivse väärtustamise osakaal 7,3%, negatiivsete hinnangute osa 28,8%). Peaministri puhul jagunesid positiivsed ja negatiivsed hinnangud enam-vähem võrdselt (positiivseid 5,2 ja negatiivseid 6,2 protsenti). Septembri ja oktoobri viie nädalaga võrreldes suurenesid nii Tallinna linnapea positiivse kui ka negatiivse väärtustamise osakaal, peaministri puhul need mõlemad näitajad vähenesid (vt joonis 1).

Joonis 1. Peaministri ja Tallinna linnapea positiivne ja negatiivne väärtustamine meedias

Kui septembri ja oktoobrikuu viie nädala meedia sisuanalüüsi andmed näitasid, et pilt, mille meedia maalib peaministrilt ja Tallinna linnapeast, oli diametraalselt erinev, siis detsembris oli peaministri mainimiste arv küll suur, kuid maininud olid peaaegu üheksal juhul kümnest neutraalsed, Tallinna linnapea kuvand aga oli saanud veelgi värvi juurde.

Seega on vastuse leidnud ka meie kolmas uurimisküsimus: meedia suhtumine Tallinna linnapeasse oli selgelt negatiivsem kui Eesti Vabariigi peaministrisse ja ka Tartu linnapeasse, kelle 65-st mainimisest 14 olid positiivsed ja kolm negatiivsed (vahekord 4,7:1 positiivsete hinnangute kasuks).

Erakonna kuvandi seos linnavalitsuse väärtustamisega

Järgmised kaks uurimisküsimust seavad eesmärgiks selgitada erakonna kuvandi seost linnavalitsuse väärtustamisega. Siin eeldatakse vaikimisi, et suhtumist Tallinna linnavalitsusse mõjutab meedia suhtumine linnas võimul olevasse erakonda. Sedasorti eelistustel ja hoiakutel ei tohiks olla uudistevoole suurt mõju, sest uudiste puhul peaksid kehtima objektiivsuse kriteeriumid – erapooletus, sõltumatus, tasakaalustatus, oma arvamuse ja emotsioonide välistamine. Ka Eesti ajakirjanduseetika koodeksi punkt 4.3 ütleb, et „ei sobi rõhutada rahvust, rassi, religioosset või poliitilist kuuluvust ega sugu, kui sellel pole uudisväärtust“. Seda enam on põhjust empiirilisele materjalile tuginedes kontrollida, kas ja kuivõrd on suhtumine võimulolevasse erakonda seotud linnavalitsuse väärtustamisega. Seegi on üks vaatenurk, mis võimaldab selgitada, kuidas linna juhtimist meedias esitatakse. Siit meie kaks uurimisküsimust:

K₄: kas Tallinna linnavalitsust mainitakse koos keskerakonnaga põhiliselt negatiivses kontekstis?

K₅: kas Tartu linnavalitsust mainitakse koos reformierakonnaga põhiliselt positiivses kontekstis.

239 korda mainiti Tallinna linnavalitsust või linnapead uudistes koos keskerakonnaga. Neist 20 korda positiivses ja 102 korda (ehk 43 protsendil juhtudest) negatiivses kontekstis. Negatiivses kontekstis mainiti Keskerakonda ning linnavalitsust/linnapead peaaegu eranditult seoses nn idarahaskandaaliga. Vaid mõnes üksikus kriitilises uudises seostati Keskerakonda ja linnavalitsust seoses mõne muu temaga („IRL: Tallinn levitab kultuuripealinna egiidi all propagandaajalehte“ ja „Keskerakonna, SDE ja roheliste aasta keskmine reiting on langenud“).

Positiivsetes seostes mainiti Keskerakonda ning linnavalitsust/linnapead samuti valdavalt nn idarahaskandaali valguses ning neis avaldati toetust Tallinna linnapea ja Keskerakonna esimehe töö jätkamisele (nt pealkirjad „Vitsut: Savisaare taandumine annaks võimaluse vene äärmuslastele“ või „Keskfraktsioon toetab Savisaart, lõpetas koostöö sotsidega“).

Tartu Linnavalitsust või linnapead mainiti koos Reformierakonnaga kokku 16 korral, kõik need mainimised olid neutraalsed ja seotud Tartu võimukoalitsiooni püsijäämisega, ehk siis kaude jällegi nn idarahaskandaaliga.

Andmed Tallinna ja Tartu linnavalitsuse mainimise kohta erakondlikus kontekstis 2010. aasta detsembris on esitatud tabelis 5. Selles on registreeritud kõik juhtumid, kus Tallinna linnavalitsus ja keskerakond on mainitud samas lauses. Ühtlasi on registreeritud selle koosluse väärtustamine. Kuna selliseid mainimisi oli väga vähe, on andmed tabelis esitatud mitte protsentides, vaid absoluutarvudes.

Tabel 5. Tallinna linnavalitsuse mainimine ja väärtustamine erakondlikus kontekstis 2010. aasta detsembris nädalate kaupa

nädal	Tallinna LV ja keskerakond				Tartu LV ja reformierakond			
	Pos	Neutr	Neg	Kokku	Pos	Neutr	Neg	Kokku
1.-5. dets	0	0	1	1	0	0	0	0
6.-12. dets	0	1	0	1	0	0	0	0
13.-19. dets	1	25	5	31	0	0	0	0
20.-26. dets	9	68	81	158	0	1	0	1
27.-31. dets	10	23	15	48	0	15	0	15
Kokku	20	117	102	239	0	16	0	16

Tabelist on ilmekalt näha nn idarahaskandaali mõju, ehkki rangelt võttes puudutas see eeskätt keskerakonna esimeest. Detsembri kahel esimesel nädalal mainiti linnavalitsust või linnapead ja keskerakonda koos ainult mõnel üksikul juhul, Tartu linnavalitsust aga ei seostatud reformierakonnaga kordagi. Detsembri kolmandal nädalal aga suurenes Tallinna linnavalitsuse või linnapea ja keskerakonna koosmainimine hüppeliselt, kusjuures esialgu olid need mainimised valdavalt neutraalsed. Detsembri neljandal nädalal aga viiekordistus Tallinna linnavalitsuse ja keskerakonna koosmainimine veelgi ning selges ülekaalus oli juba negatiivne väärtustamine. Olgu lisatud, et tegemist oli jõulunädalaga. Kuid sisuanalüüsi andmetest on näha, et samal nädalal see skandaal ka suri. Juba detsembri viimasel nädalal vähenes linnavalitsuse ja keskerakonna koosmainimise sagedus kiiresti ning sisuliselt oli skandaal detsembris ka läbi. Meediaallikate sisu analüüsides on üsna hästi näha, et 20. detsembril ilmusid viimased uued faktid ja pärast seda ainult korrati varem esitatut. Võib oletada, et alates 21. detsembrist olid meedia taga olevad allikad mingil põhjusel ühtäkki

suletud. Nii oli idarahaskandaali tulemus juba 22. detsembriks otsustatud. Edasine meediakajastus tuli juba pigem inertsist ja ilmutas üha enam sumbumise märke.

Tabelis 6 on esitatud ka andmed selle kohta, kui sagedasti mainisid erinevad meediaallikad linnavalitsust või linnapead erakondlikus kontekstis.

Tabel 6. Tallinna linnavalitsuse mainimine ja väärtustamine erakondlikus kontekstis erinevates meediaallikates

	Tallinna LV ja Keskerakond				Tartu LV ja Reformierakond			
	Pos	Neutr	Neg	Kokku	Pos	Neutr	Neg	Kokku
Delfi	8	17	18	43	0	0	0	0
EPL	1	1	1	3	0	0	0	0
EPLO	1	4	7	12	0	0	0	0
ERRup	2	18	12	32	0	0	0	0
ETV	0	5	6	11	0	6	0	6
Kanal2	0	2	1	3	0	1	0	1
PM	0	5	2	7	0	3	0	3
PMO	3	25	15	43	0	2	0	2
TV3	0	2	3	5	0	1	0	1
ÕL	0	1	2	3	0	1	0	1
ÕLO	1	13	7	21	0	0	0	0
ÄP	0	5	2	7	0	0	0	0
ÄPO	3	10	7	20	0	1	0	1
VikeR	0	5	5	10	0	0	0	0
Kuku	1	4	14	19	0	1	0	1
KOKKU	20	117	102	239	0	16	0	16

Tabeli 6 andmetest hakkab silma Eesti Rahvusringhäälingu uudisteportaali, avalik-õigusliku Vikerraadio ja Eesti Televisiooni tavalisest suurem aktiivsus. Kui tavaliselt moodustavad rahvusringhäälingu uudisteportaali sõnumid keskmiselt viis protsenti kõigist sõnumitest, kus on nimetatud linnavalitsust või linnapead, siis siin moodustavad tema sõnumid juba üle 13 protsendi kõigist sõnumitest. Tavalisest üle kahe korra aktiivsem oli idarahaskandaalis ka Vikerraadio ja 1,6 korda aktiivsem ETV. Tavalisest aktiivsemad olid ka *Postimees Online*, Äripäeva võrguväljaanne ja Kuku raadio.

Ka vastus meie neljandale uurimisküsimusele on jaatav: Tallinna linnavalitsust mainiti koos keskerakonnaga koguni 239 korral, neist 42,7% juhtudest negatiivses kontekstis. Vastus

viiendale küsimusele – kas Tartu linnavalitsust mainitakse koos reformierakonnaga põhiliselt positiivses kontekstis – on eitav, sest Tartu linnavalitsust mainiti koos reformierakonnaga küll 16 korral, kuid kõigil neil juhtudel neutraalses kontekstis.

Tallinna linnavalitsuse pressikonverentsidel räägitu esitamine meedias

K₆: kas Tallinna linnavalitsuse pressikonverentsil räägitut esitatakse meedias negatiivsemalt kui valitsuse pressikonverentsil kuulnud?

Kuues võimalik vaatenurk, millest lähtudes me Tallinna linnavalitsuse tegevuse esitust meediaallikates vaatleme, on pressikonverentside materjalide vahendamine. See perspektiiv nõuab lisaselgitust. Meediateooria peab pressikonverentsi suhtekorraldusüritusteks ja sellistena pseudosündmusteks. Daniel Boorstini kuulsa määratluse järgi on pseudosündmus selline sündmus, mis ei toimuks siis, kui ei oleks meediat (Boorstin 1962, 11).

Pressikonverents on suhtekorralduse üritus, mille eesmärk on soovitud tegelikkuse konstrueerimine. Pressikonverentsi korraldaja määrab ära nii teemad, millest räägitakse, kui ka selle, kuidas neid esitatakse. Sel moel ilmub jutuks olev sündmus või nähtus avalikkuse ette soovitud valguses ja „õige“ nurga alt nähtuna. Ühtlasi stimuleerib pressikonverents seda, et meedia räägib soovitud teemadel. Samas puudub ajakirjanikel reeglina vahetu kokkupuude jutuks oleva sündmuse või teemaga ja nii ei jää neil enamasti üle muud, kui räägitut edasi anda. Selle tulemusena peaks pressikonverentsidel esitatu väärtustamine olema positiivsem kui sama institutsiooni või temaga seotud teemade (agendade) esitus. Kas ja kuivõrd see nii on, seda püüabki selgitada kuues uurimisküsimus. Tallinna linnavalitsuse pressikonverentsidel esitatu vahendamist võrreldakse siin valitsuse pressikonverentsidega sellepärast, et Tartu linnavalitsus ei korralda pressikonverentsi sama sagedasti kui Tallinna linnavalitsus.

Valitsuse pressikonverentsidel räägitust kajastati vaadeldud meediaallikates mõnevõrra rohkem kui Tallinna linnavalitsuse pressiüritustel esitatut. Suure kajastuse pälvis Tallinna linnavalitsuse 22. detsembri pressikonverents, millel meedia tundis elavat huvi linnapea Edgar Savisaare seletuste kohta seoses väidetava rahaküsimisega erakonna tarbeks. Ka 29. detsembri pressikonverentsil räägitu leidis suhteliselt laialdast kajastamist, enim uudiseid avaldati Tallinna võlakirjade kohta. Kriitilisi artikleid ilmus kolm – kaks neist käsitlesid 17. detsembri pressiüritust („Ebameeldiv istumine“ *Äripäevas* ning „Kas Savisaar lavastas enda mõrva, et tähelepanu peaküsimuselt ära juhtida?“ *Eesti Päevaleht Online*’s) ning 29. detsembri TV3 *Uudistes* oli reporter kriitiliselt meelestatud aasta viimase pressikonverentsi suhtes.

Valitsuse pressikonverentsidel räägitu kajastus meedias tunduvalt ühtlasemalt – igal pressikonverentsil räägitut vahendati 6–18 loos. Suurim kajastus oli aasta viimasel, 30. detsembril toimunud valitsuse pressikonverentsil. Sellel räägitust jõudsid meediasse kommentaarid roheliste kodanikupalga teemal, saastekvootide müügi teema ja Eesti positiivne iive. Viimane leidis kõige laiemat kajastamist.

Andmed mainimiste arvu ja nende väärtustamise kohta on esitatud tabelis 7. Ka siin ei ole mainimised ega väärtustamised esitatud protsentidena, sest mainimiste arv on suhteliselt väike.

Tabel 7. Tallinna linnavalitsuse ja vabariigi valitsuse pressikonverentsidel esitatu kajastus vaadeldud meediaallikates

	Tallinna LV pressikonverents				Valitsuse pressikonverents			
	Pos	Neutr	Neg	Kokku	Pos	Neutr	Neg	Kokku
Delfi	0	6	0	6	1	4	0	5
EPL	0	0	0	0	0	0	0	0
EPLO	1	1	1	3	1	1	0	2
ERRup	0	3	0	3	2	3	0	5
ETV	0	3	0	3	2	3	0	5
Kanal2	1	0	0	1	2	4	0	6
PM	0	0	0	0	0	3	0	3
PMO	0	5	0	5	2	4	0	6
TV3	0	1	1	2	1	3	0	4
ÕL	0	1	0	1	0	1	0	1
ÕLO	0	3	0	3	1	4	0	5
ÄP	0	2	1	3	0	1	0	1
ÄPO	0	7	0	7	1	6	0	7
VikeR	2	2	0	4	0	4	0	4
Kuku	0	6	0	6	0	1	0	1
Kokku	4	40	3	47	13	42	0	55

Tabelis 7 toodud arve võrreldes võib järeldada, et meediaallikad on vahendanud valitsuse pressikonverentsidel kuuldot mõnevõrra rohkem kui Tallinna linnavalitsuse pressikonverentsidel räägitut. Ka on valitsuse pressikonverentside kajastus vaadeldud meediaallikates tunduvalt positiivsem kui Tallinna linnavalitsuse pressikonverentside vahendus. Selle põhjus olemasolevast empiirilisest materjalist ei selgu.

Kinnitust leiab see, et pressikonverentside materjalide esitus on märksa positiivsem kui samade aktantide ja nendega seotud teemade esitus samades meediaallikates samal ajal. Tallinna linnavalitsuse puhul on pressikonverentside vahendamisel neutraalsete esituste osakaal suurem kui linnavalitsuse mainimise, teemade või linnapea mainimise puhul. Positiivse väärtustamise osakaal on enam-vähem sama kui linnavalitsuse mainimise, teemade või linnapea puhul ja negatiivse väärtustamise osakaal on kordi väiksem. Valitsuse pressikonverentside materjali vahendades on 55-st mainingust koguni 13 positiivsed ja mitte ükski ei ole negatiivne.

Olemasolevale empiirilisele materjalile tuginedes võib järeldada, et ka vastus kuuendale uurimisküsimusele on jaatav: Tallinna linnavalitsuse pressikonverentsil räägitut esitati meedias negatiivsemalt kui valitsuse pressikonverentsil kuulnud.

Eri väljaannete võrdlus

Seega on vastuse leidnud kõik meie uurimisküsimused. Vastus esimesele, teisele, kolmandale, neljandale ja kuuendale uurimisküsimusele oli jaatav. Meedia väärtustas Tartu linnavalitsust märksa positiivsemalt kui Tallinna linnavalitsust, samamoodi väärtustas meedia Tallinna linnavalitsusega seotud teemasid negatiivsemalt kui Tartu linnavalitsusega seotud teemasid. Positiivsete ja negatiivsete artiklite bilanss oli Tallinna linnavalitsusega seoses käsitletud teemade puhul peaaegu 3:1 negatiivsete kasuks, Tartu puhul aga taas vastupidi – 3:1 positiivsete väärtustuste kasuks. Artiklite arv ei olnud võrreldav. Ka meedia suhtumine Tallinna linnapeasse oli selgelt negatiivsem kui Eesti Vabariigi peaministrisse ja ka Tartu linnapeasse. Tallinna linnavalitsust mainiti koos keskerakonnaga koguni 239 korral, neist 102 juhul ehk 43% juhtudest negatiivses kontekstis. Ka esitati Tallinna linnavalitsuse pressikonverentsil räägitut meedias negatiivsemalt kui valitsuse pressikonverentsil kuuldut.

Üksnes vastus viiendale küsimusele – kas Tartu linnavalitsust mainitakse koos reformierakonnaga põhiliselt positiivses kontekstis – oli eitav, sest Tartu linnavalitsust mainiti koos reformierakonnaga küll 16 korral ja kõigil neil juhtudel neutraalses kontekstis.

Olemasolev empiiriline materjal võimaldab teha mitmekülgset põhjendatud järelduse, et Tallinna linna juhtimisega seonduva kajastus vaadeldud meediaallikates oli kallutatud. Kallutatus tähendab erapoolikut, eelarvamuslikku, ühekülgset, ühte poolt või isikut pooldavat esitust. Selle vastand on erapooletu, aus, neutraalne, eelarvamustevaba vahendamine ja võrdne kohtlemine. Siinkohal on oluline teada, et meediatekstid on seotud asja või sündmuse mõistmise, mitte asjade tegeliku seisuga maailmas. Meediakommunikatsioon ei ole info ülekandmine, vaid meediasüsteemile vastava tegelikkuse konstrueerimine, meedia ei ole tegelikkuse peegeldaja, vaid talle kui süsteemile vastava konstruktsiooni looja. See, mida meedia oma auditooriumile pakub on tema loodud pilt reaalsusest, millel ei pruugi olla viimasega kuigi palju ühist. Need eristused, mida meediasüsteem teeb, on tema produkt.

Tabelid 2 ja 4 pakuvad võimaluse võrrelda eri meediumite väljundit. Siinkohal on oluline märkida, et meediasüsteemi väljund on avalikustatud arvamus, mitte avalik arvamus nagu

veel 1990. aastatel mõnikord arvati (vt Noelle-Neumann 1998, 83). Alles siis, kui individuaalsete ja kollektiivsete aktantide arvamused on avalikus suhtluses esindatud, on neil võimalus osaleda avaliku arvamuse kujunemises. Üldreegel on selline, et mida mitmekesisem on avalikustatud arvamus, st mida avatum ja mitmekesisem on meedia, seda demokraatlikum ja arenguvõimelisem on ühiskond ja seda paremini tuleb sootsium toime oma füüsilises ja sotsiaalses keskkonnas. Sellel taustal osutub meediapildi mitmekesisuse küsimus ühiskonna elujõu ja inimeste toimetuleku küsimuseks.

Mõningase vastuse küsimusele, kui mitmekesine on Eesti meedia väljund, pakuvad ka meie sisuanalüüsi andmed, mis puudutavad Tallinna linnavalitsuse esitlust meedias. Küsimus eri meediaallikate väljundi mitmekesisusest on küsimus sellest, kuivõrd on need väljundid omavahel seotud. Eri meediaallikate omavahelise seose tuvastamise ja selle seose tugevuse mõõtmise kõige käepärasem vahend on lineaarse korrelatsioonikordaja arvutamine. Lineaarse korrelatsioonikordaja r väärtus on miinus ühest kuni üheni ($-1 \leq r \leq 1$). Kui uuritavad muutujad on sõltumatud ja nende vahel puudub seos, siis on korrelatsioonikordaja null ($r = 0$). Kui muutujate vahel on lineaarne seos, on korrelatsioonikordaja absoluutväärtus üks ($r = 1$). Me kasutame korrelatsioonikordajate arvutamiseks korrelatsioonimaatriksit, milles sisendiks on kõigis vaadeldud väljaannetes Tallinna linnavalitsuse mainimise ja väärtustamise andmed absoluutarvudes. Arvutamisel kasutasime *MS Exceli* keskkonnas andmeanalüüsi pakettis olevat funktsiooni *Correlation*. Arvutuse tulemus on esitatud tabelis 8. Olgu lisatud, et tabelites 8–10 esitatud seosekordajate alumine statistiline usalduspiir nullhüpoteesi tõenäosuse $p \leq 0.05$ puhul on 0,703. Statistiliselt mitteusaldatavad seosekordajad on tabelites esitatud tumedal taustal.

Tabel 8. Tallinna linnavalitsuse eri väljaannetes mainimise ning positiivse, neutraalse ja negatiivse väärtustamise sageduse korrelatsioonimaatriks

	Delfi	EPL	EPLO	ERRu	ETV	Kanal2	PM	PMO	TV3	ÕL	ÕLO	ÄP	ÄPO	VikeR	Kuku
Delfi	1														
EPL	0.99	1													
EPLO	1.00	0.99	1												
ERRu	0.98	0.96	0.99	1											
ETV	0.99	0.98	1.00	1.00	1										
Kanal2	0.96	0.92	0.97	0.98	0.97	1									
PM	0.96	0.99	0.94	0.90	0.93	0.84	1								
PMO	0.98	0.98	0.96	0.93	0.95	0.90	0.98	1							
TV3	0.94	0.93	0.91	0.87	0.90	0.89	0.91	0.98	1						
ÕL	1.00	0.99	1.00	0.99	1.00	0.97	0.95	0.97	0.92	1					
ÕLO	1.00	0.99	1.00	0.99	1.00	0.97	0.95	0.97	0.92	1.00	1				
ÄP	0.99	1.00	0.99	0.97	0.99	0.93	0.97	0.97	0.90	0.99	0.99	1			
ÄPO	0.99	0.98	1.00	1.00	1.00	0.98	0.93	0.95	0.91	1.00	1.00	0.99	1		
VikeR	0.92	0.95	0.89	0.83	0.87	0.79	0.98	0.97	0.94	0.90	0.89	0.92	0.87	1	
Kuku	0.96	0.99	0.95	0.91	0.94	0.85	1.00	0.98	0.91	0.95	0.95	0.98	0.94	0.97	1

Korrelatsioonimaatriks näitab, et Tallinna linnavalitsuse mainimise sagedus ja talle antud hinnangute jaotus eri meediaallikates oli hämmastavalt sarnane ja mingil moel ka omavahel tugevasti seotud. See seos on nii tugev, et koguni 17 juhul on eri väljaannete sisumuutujate vaheline lineaarne korrelatsioonikordaja üks ($r = 1.0$), mis tähendab täielikku lineaarset seost. Sellises maksimaalses seoses on näiteks *Delfi* ning *Eesti Päevalehe* paberväljaande või *Eesti Televisiooni uudiste ja jutusaadete ning Õhtulehe ja Õhtulehe* võrguväljaand sisu. Ka kõigil ülejäänud juhtudel on meediaallikate väljundite seos tihe – lineaarse korrelatsioonikordaja väärtus on 17 korral 0,99 ja koguni 96 korral rohkem kui 0.9.

Sellel taustal on huvitav küsida: milline on pilt peaministri esitlemise puhul samades meediaväljaannetes ja samal ajal? Vastuse sellele küsimusele annab tabel 9, kus esitatud korrelatsioonimaatriks näitab, kui sarnane või hajus oli peaministri mainimine ja väärtustamine eri väljaannetes. Siingi on seosekordaja arvutamiseks kasutatud absoluutarve.

Tabel 9. Peaministri eri väljaannetes mainimise ning positiivse, neutraalse ja negatiivse väärtustamise sageduse korrelatsioonimaatriks

	<i>Delfi</i>	<i>EPL</i>	<i>EPLO</i>	<i>ERRup</i>	<i>ETV</i>	<i>Kanal2</i>	<i>PM</i>	<i>PMO</i>	<i>TV3</i>	<i>ÕL</i>	<i>ÕLO</i>	<i>ÄP</i>	<i>ÄPO</i>	<i>VikeR</i>	<i>Kuku</i>
Delfi	1														
EPL	1.00	1													
EPLO	1.00	1.00	1												
ERRup	1.00	1.00	1.00	1											
ETV	0.97	0.98	0.98	0.98	1										
Kanal2	0.98	0.99	0.99	0.99	1.00	1									
PM	1.00	1.00	1.00	1.00	0.98	0.99	1								
PMO	1.00	1.00	1.00	1.00	0.97	0.98	1.00	1							
TV3	0.95	0.96	0.96	0.96	1.00	0.99	0.96	0.95	1						
ÕL	1.00	1.00	1.00	1.00	0.97	0.98	1.00	1.00	0.94	1					
ÕLO	1.00	1.00	1.00	1.00	0.98	0.99	1.00	1.00	0.96	1.00	1				
ÄP	0.97	0.96	0.96	0.96	0.89	0.91	0.96	0.97	0.85	0.97	0.96	1			
ÄPO	0.99	1.00	1.00	1.00	0.99	1.00	1.00	0.99	0.98	0.99	1.00	0.94	1		
VikeR	1.00	1.00	1.00	1.00	0.98	0.99	1.00	1.00	0.96	1.00	1.00	0.96	1.00	1	
Kuku	1.00	1.00	1.00	1.00	0.98	0.99	1.00	1.00	0.96	1.00	1.00	0.96	1.00	1.00	1

Peaministri väärtustamise puhul on eri meediaallikate väljundid omavahel veel tihedamas seoses kui Tallinna linnavalitsuse mainimise ja väärtustamise puhul. Täielik seos ($r = 1$) ilmneb koguni 55 juhul (Tallinna linnavalitsuse puhul 17 juhul), 12 juhul on korrelatsioonikordaja väärtus 0.99 ning koguni 103 juhul (105-st võimalikust) 0.9 ja rohkem. Ehk teisisõnu: see, et eri meediaallikate sõnumid on äravahetamiseni sarnased, ilmnes mitte ainult siis, kui jutt oli Tallinna linnavalitsusest, vaid ka siis, kui mainiti või väärtustati peaministrit. Kusjuures peaministri puhul on eri meediaallikate väljund hämmastavalt sarnane – rohkem kui pooltel juhtudel oli korrelatsioonikordajate väärtus 1,0. Selline üksmeel ei tohiks demokraatlikus ja pluralistlikus ajakirjanduses olla võimalik.

Kolmas võimalus võrrelda eri meediaallikate väljundit, on arvutada ka Tallinna linnapea mainimise ja väärtustamise sageduse korrelatsioonikordajad (tabel 10).

Ehkki Tallinna linnapea väärtustamise puhul oli eri väljaannete sõnumite omavaheline seos märksa hõredam kui kahel eelmisel juhul, on korrelatsioonikordaja väärtus siingi 18 juhul maksimaalne, seitsmel juhul 0.99 ja 65 juhul suurem kui 0.9. Siingi ei ole meediapilt kuigi diferentseeritud ega mitmekesine. Erandiks tabelis 10 esitatud andmete puhul on ETV ja Kuku raadio, mille väljundi seosekordajad teiste meediaallikatega ei ole enamasti usaldusväärsed. See erinevus tuleneb mõlemal juhul sellest, et Tallinna linnapea neutraalse

väärtustamise osakaal antud väljaandes oli teistest meediaallikatest märksa väiksem (ETV- 38,9%, Kukul aga 31,8%, keskmine oli 63,9%) ja negatiivse väärtustamise osakaal oli teistest väljaannetest tublisti suurem (ETV-l 44,4% ja Kuku raadiol koguni 63,6%, keskmine oli 28,8%). Seetõttu oli ETV väljundi sisu kõige suuremas korrelatsioonis Postimehe sisuga, mille suhtumine Tallinna linnapeasse oli samuti rõhutatult negatiivne ning mõistagi oli korrelatsioonis ka ETV ja Kuku raadio väljund. Huvitav on märkida, et nii nagu on omavahel ilmses seoses samale omanikule kuuluvate Delfi, Eesti Päevalehe ja Eesti Päevalehe võrguväljaande sisu, on avalik-õigusliku ETV, Vikerraadio ja ERR-i portaali väljund vähemasti Tallinna linnapea mainimise ja väärtustamise puhul selges seoses Postimehe väljundiga.

Tabel 10. Tallinna linnapea eri väljaannetes mainimise ning positiivse, neutraalse ja negatiivse väärtustamise sageduse korrelatsioonimaatriks

	Delfi	EPL	EPLO	ERRup	ETV	Kanal2	PM	PMO	TV3	ÕL	ÕLO	ÄP	ÄPO	VikeR	Kuku
Delfi	1														
EPL	0.99	1													
EPLO	1.00	0.97	1												
ERRup	0.94	0.87	0.96	1											
ETV	0.55	0.41	0.62	0.81	1										
Kanal2	1.00	0.99	1.00	0.93	0.54	1									
PM	0.80	0.70	0.85	0.96	0.94	0.80	1								
PMO	1.00	0.98	1.00	0.94	0.56	1.00	0.82	1							
TV3	0.94	0.88	0.97	1.00	0.80	0.94	0.96	0.95	1						
ÕL	0.97	1.00	0.94	0.82	0.33	0.97	0.64	0.96	0.83	1					
ÕLO	0.99	0.95	1.00	0.98	0.67	0.99	0.88	0.99	0.98	0.92	1				
ÄP	1.00	0.98	1.00	0.95	0.58	1.00	0.83	1.00	0.95	0.96	0.99	1			
ÄPO	0.96	0.90	0.98	1.00	0.77	0.96	0.94	0.96	1.00	0.86	0.99	0.97	1		
VikeR	0.94	0.88	0.97	1.00	0.80	0.94	0.96	0.95	1.00	0.83	0.98	0.95	1.00	1	
Kuku	0.20	0.05	0.29	0.53	0.93	0.20	0.74	0.22	0.52	-0.04	0.34	0.23	0.47	0.52	1

Juba septembri ja oktoobri viie nädala sisuanalüüs tõi esile selle, et erinevate meediaallikate väljund on omavahel sarnane ja tugevasti seotud. Detsembris on see seos kõigil vaadeldud juhtudel veelgi tihedam. Seda tuleb pidada murettekitavaks. Meediapluralism on kõigi arenenud riikide meediapoliitika olulisim eesmärk ja selle suhtes valitseb demokraatiates ulatuslik konsensus. Selle konsensuse aluseks on arusaam, et vaba ja mitmekesine kommunikatsioonimaastik on demokraatia vältimatu tingimus. Seejuures peetakse silmas nii meediaomandi mitmekesisust, meediakanalite paljusust kui ka sisu mitmekesisust. Samasugune tugev konsensus valitseb ka USA-s, kus sealne ülemkohus deklareeris 1945. aastal kuulsas „Associated Press v. United States” kohtuasjas, et „informatsiooni võimalikult

lai levik erinevatest ja vastandlikest allikatest on rahva heaolule eluliselt tähtis“ (Just 2009, 107). Sellest põhimõttest on hiljem lähtunud paljudes kohtuasjades. Tabelite 8–10 andmed on ilmses vastuolus nende väärtuste ja normatiivsete printsiipidega, millest lähtub demokraatlike riikide meediapoliitika.

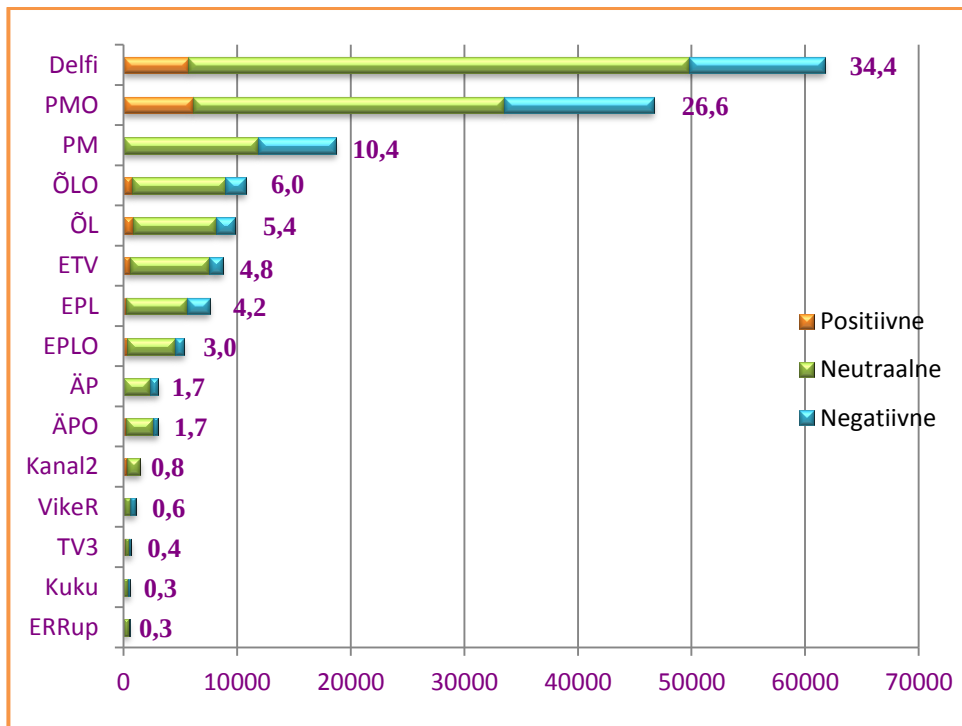
Tihe korrelatiivne seos ei tähenda seda, et vaadeldud meediaallikad on omavahel põhjuslikult seotud. Tõenäoliselt on nende väljundite koosmuutumine põhjustatud kolmanda suuruse poolt, mis mõjutab vaadeldud meediaallikaid. Võib arvata, et neid suurusi või tegureid on vähemalt kaks: ühine allikas, milleks on ilmselt uudisteagentuur *Baltic News Service*, ja kultuur kui baasarsaamade kogum.

Mainingute arvu lugejate, vaatajate või kuulajate arvuga kaaludes on võimalik välja arvutada ka iga vaadeldud väljaande „hääleosa“ Tallinna linnavalitsuse mainimise üldpildis.

Eksiarvamuste vältimiseks olgu lisatud, et kõnealune hääleosa ei ole sama, mis nn makstud meedia planeerimisel kasutatav SOV (*Share of Voice*), mis tähistab brändi või brändigrupi reklaami osakaalu protsentides vaadeldava aja jooksul koguturul või siis selgelt määratletud turusegmendis. Me vaatleme mitte edule orienteeritud ehk strateegilist suhtlust, mis on suunatud huvide läbisurumisele, vaid arusaamisele orienteeritud suhtlust ja nn vaba meediat. Olgu lisatud, et mõisted strateegiline ja arusaamisele suunatud suhtlus tõi oma kommunikatiivse tegevuse teoorias käibele Jürgen Habermas (1981, 385). „Hääleosa“ näitab antud juhul, kui suure osani koguauditooriumist jõudsid vastava ajakirjandusväljaande sõnumid.

Kaalutud keskmiste arvutamine näitab, et Tallinna linnavalitsusega seotud meediasõnumite reaalne auditoorium ehk see hüpoteetiline hajutatud publik, kelleni nimetust 'Tallinna linnavalitsus' või samatähenduslikke nimekujusid sisaldavad meediatekstdid tõenäoliselt jõudsid, võis vaadeldud aja jooksul olla ligikaudu 180 tuhat inimest. Võib-olla ka pisut rohkem, sest traditsioonilise ajakirjanduse auditooriumi suuruse hindamiseks kasutatavad struktuurisuhtarvud ei ole väga hästi võrreldavad nn uue meedia andmetega.

Kolmeteistkümne meediaallika sõnumite osakaalu protsentides selles auditooriumis kujutab joonis 2.

Joonis 2. Tallinna linnavalitsuse kajastamine erinevates meediumides ja vaadeldud väljaannete osatähtsus Tallinna linnavalitsuse mainimise üldpildis 2010. aasta detsembris

Nii nagu 2010. aasta septembris ja oktoobris, oli ka detsembris kõige suurem osa reaalse auditooriumi hõlvamisel *Delfi* ja *Postimehe* võrguväljaande sõnumitel, mille puhul nii mainimiste kui lugejate arv oli teistest märgatavalt suurem. Kusjuures kummagi osa on veelgi suurenenud. Sageli mainis Tallinna linnavalitsust ka *Äripäeva* võrguväljaanne ja *Õhtuleht Online*, kuid nende lugejate arv on *Delfi* ja *Postimees Online* vastavast näitajast kordi väiksem, mistõttu ka nende „hääleosa“ auditooriumis oli tublisti väiksem.

Joonis 2 näitab veel kord, et Eesti 21. sajandi esimese kümnendi lõpu meediamaastriku ilmet kujundavad võrguväljaanded, eeskätt *Delfi* ja *Postimees Online*, mis üheskoos hõivasid juba 61% auditooriumist. Paberväljaanded selle maastiku elementidena on juba teisejärgulised: kõige suurema lugejate arvuga ajalehe, *Postimehe*, „hääleosa“ oli pisut üle 10 protsendi, *Õhtulehel* 5,4% ja *Eesti Päevalehel* 4,2%. Kõik telekanalid on muutunud marginaalseteks tegijateks. Eesti Televisiooni „Aktuaalse kaamera“ ja kahe publitsistikasaate „hääleosa“ on kokku alla viie protsendi. Mujal Euroopas ja ka Põhja-Ameerikas on tendents samasuunaline, kuid Eesti erineb neist riikidest televisiooni ootamatult tagasihoidliku positsiooni poolest meediamaastrikul. Kui septembri ja oktoobri uuringu puhul võis veel arvata, et võib-olla sisuanalüüsi käigus ei registreeritud kõiki maininguid televisioonis, siis detsembri uuring

kordas varasemat tulemust ning näitas, et vähemasti vaadeldud märksõnade puhul on televisiooni osa meediamaaistikul üsna tagasihoidlik. Selle põhjused sisuanalüüsi andmetest ei selgu. Küll aga on kahe järjestikuse uuringu tulemused näidanud, et avalik-õigusliku ringhäälingu sisu ei erine muude meediaallikate sisust.

Kasutatud kirjandus

Boorstin, Daniel J. (1962). *The Image: a Guide to Pseudo-Events in America*. New York: Vintage Books.

Chong, Dennis & Druckman, James N. (2007). Framing theory. *Annual Review of Political Science* 10, 103–26.

Entman, Robert M. (2010). Media framing biases and political power: Explaining slant in news of Campaign 2008. *Journalism* 11(4), 389–408.

Entman, Robert M., Matthes, Jorg, and Pellicano, Lynn (2009). Framing politics in the news: Nature, sources and effects. In: Karin Wahl-Jorgensen, Thomas Hanitzsch (Eds). *Handbook of Journalism Studies*. London: Routledge, 175–190.

Habermas, Jürgen (1981). *Theorie des kommunikativen Handelns*, 2 Bde. Frankfurt am Main: Suhrkamp.

Krippendorff, Klaus (2004). *Content Analysis. An Introduction to its Methodology*. Thousand Oaks, London, New Delhi: Sage Publications.

McCombs, Maxwell E. & Shaw, Donald L. (1977). The Agenda-Setting Function of the Press. In D. L. Shaw, M. E. McCombs (Eds.), *The Emergence of American Political Issues: The Agenda-Setting Function of the Press*. West Publishing Co, St Paul, MN, 1–18.

Noelle-Neumann, Elisabeth (1998). Öffentliche meinung. – *Politische Kommunikation in der demokratischen Gesellschaft. Ein Handbuch*. Hrgb. Otfried Jarren, Ulrich Sarcinelli, Ulrich Saxer. Opladen: Westdeutscher Verlag, S. 81–96.

Lisa. Sisuanalüüsi andmed uurimisküsimuste kaupa

H₁: kas meedia suhtumine Tallinna linnavalitsusse on negatiivsem kui Tartu linnavalitsusse?

Delfi	Tallinna LV				Tartu LV			
Nädal	Positii vne	Neutra alne	Negatii vne	Kokku mainimisi	Positii vne	Neutra alne	Negatii vne	Kokku mainimisi
49	1	8	6	15	0	0	0	0
50	1	23	1	25	0	1	0	1
51	1	3	6	10	0	0	0	0
52	3	34	5	42	0	1	0	1
53	5	17	5	27	0	0	0	0
Kokku	11	85	23	119	0	2	0	2

Eesti Päevaleht	Tallinna LV				Tartu LV			
Nädal	Positii vne	Neutra alne	Negatii vne	Kokku mainimisi	Positii vne	Neutra alne	Negatii vne	Kokku mainimisi
49		5	2	7				0
50		3		3		2	2	4
51		3	5	8				0
52		5	1	6				0
53	1	5		6				0
Kokku	1	21	8	30	0	2	2	4

Eesti Päevaleht Online	Tallinna LV				Tartu LV			
Nädal	Positii vne	Neutra alne	Negatii vne	Kokku mainimisi	Positii vne	Neutra alne	Negatii vne	Kokku mainimisi
49		2	1	3				0
50	2	4		6		1	2	3
51			2	2				0
52		17	2	19				0
53		2		2				0
Kokku	2	25	5	32	0	1	2	3

ERR Uudised	Tallinna LV				Tartu LV			
Nädal	Positii vne	Neutra alne	Negatii vne	Kokku mainimisi	Positii vne	Neutra alne	Negatii vne	Kokku mainimisi

49				0				0
50		3		3				0
51		1		1				0
52		14	2	16				0
53	2	8		10	2	1		3
Kokku	2	26	2	30	2	1	0	3

ETV	Tallinna LV				Tartu LV			
Nädal	Positii vne	Neutraalne	Negatii vne	Kokku mainimisi	Positii vne	Neutraalne	Negatii vne	Kokku mainimisi
49				0				0
50		7		7	1			1
51	1	4		5		1		1
52			2	2				0
53		1		1		1		1
Kokku	1	12	2	15	1	2	0	3

Kanal 2	Tallinna LV				Tartu LV			
Nädal	Positii vne	Neutraalne	Negatii vne	Kokku mainimisi	Positii vne	Neutraalne	Negatii vne	Kokku mainimisi
49				0				0
50	1	1		2				0
51		1		1				0
52		2		2				0
53				0				0
Kokku	1	4	0	5	0	0	0	0

Postimees	Tallinna LV				Tartu LV			
Nädal	Positii vne	Neutraalne	Negatii vne	Kokku mainimisi	Positii vne	Neutraalne	Negatii vne	Kokku mainimisi
49		3	8	11				0
50		6		6				0
51		2	1	3				0
52		7	4	11				0
53		6	1	7	1			1
Kokku	0	24	14	38	1	0	0	1

Postimees Online	Tallinna LV				Tartu LV			
Nädal	Positii vne	Neutraalne	Negatii vne	Kokku mainimisi	Positii vne	Neutraalne	Negatii vne	Kokku mainimisi
49	1	8	8	17	2	4		6
50	1	8	7	16				0
51		6	3	9				0
52	6	21	7	34		3		3

53	4	11	1	16	3	4		7
Kokku	12	54	26	92	5	11	0	16

TV3	Tallinna LV				Tartu LV			
Nädal	Positii vne	Neutra alne	Negatii vne	Kokku mainimisi	Positii vne	Neutra alne	Negatii vne	Kokku mainimisi
49				0				0
50	1			1				0
51				0		2		2
52		1		1				0
53		1	1	2				0
Kokku	1	2	1	4	0	2	0	2

Õhtuleht	Tallinna LV				Tartu LV			
Nädal	Positii vne	Neutra alne	Negatii vne	Kokku mainimisi	Positii vne	Neutra alne	Negatii vne	Kokku mainimisi
49	2	2		4				0
50		9	3	12		1		1
51		2	1	3				0
52		2		2				0
53		3		3				0
Kokku	2	18	4	24	0	1	0	1

Õhtuleht Online	Tallinna LV				Tartu LV			
Nädal	Positii vne	Neutra alne	Negatii vne	Kokku mainimisi	Positii vne	Neutra alne	Negatii vne	Kokku mainimisi
49				0				0
50	1	9	1	11				0
51		7	4	11				0
52	2	14	2	18		3		3
53		3		3		1		1
Kokku	3	33	7	43	0	4	0	4

Äripäev	Tallinna LV				Tartu LV			
Nädal	Positii vne	Neutra alne	Negatii vne	Kokku mainimisi	Positii vne	Neutra alne	Negatii vne	Kokku mainimisi
49		2		2				0
50				0				0
51		2	3	5				0
52		12	2	14				0
53				0				0
Kokku	0	16	5	21	0	0	0	0

Äripäev Online	Tallinna LV				Tartu LV			
Nädal	Positiivne	Neutraalne	Negatiivne	Kokku mainimisi	Positiivne	Neutraalne	Negatiivne	Kokku mainimisi
49		4		4				0
50		2		2				0
51		7	3	10				0
52	2	27	4	33				0
53	2	3		5				0
Kokku	4	43	7	54	0	0	0	0

Vikerraadio	Tallinna LV				Tartu LV			
Nädal	Positiivne	Neutraalne	Negatiivne	Kokku mainimisi	Positiivne	Neutraalne	Negatiivne	Kokku mainimisi
49				0				0
50				0		1		1
51		1		1				0
52		3	4	7	1			1
53	1	1		2				0
Kokku	1	5	4	10	1	1	0	2

Kuku raadio	Tallinna LV				Tartu LV			
Nädal	Positiivne	Neutraalne	Negatiivne	Kokku mainimisi	Positiivne	Neutraalne	Negatiivne	Kokku mainimisi
49				0				0
50		4		4				0
51				0		1		1
52		1	4	5				0
53		4	1	5				0
Kokku	0	9	5	14	0	1	0	1

Koondtabel	Tallinna LV				Tartu LV			
Nädal	Positiivne	Neutraalne	Negatiivne	Kokku mainimisi	Positiivne	Neutraalne	Negatiivne	Kokku mainimisi
49	4	34	25	63	2	4	0	6
50	7	79	12	98	1	6	4	11
51	2	39	28	69	0	4	0	4
52	13	160	39	212	1	7	0	8
53	15	65	9	89	6	7	0	13
Kokku	41	377	113	531	10	28	4	42

K₂: kas meedia väärtustab Tallinna linnavalitsusega seotud teemasid negatiivsemalt kui Tartu linnavalitsusega seotud teemasid?

	Tallinna LV				Tartu LV			
	Positiivne	Neutraalne	Negatiivne	Kokku artikleid	Positiivne	Neutraalne	Negatiivne	Kokku artikleid

Idarahaskandaal	1	67	31	99				0
Tallinn koalitsiooni lagunemine	3	23	7	33				0
Detailplaneeringud	0	16	5	21	1	2		3
Kommunaalteenused	2	15	3	20		1		1
Transport	1	15	4	20		1		1
Tööandja	0	15	1	16		3		3
Avalik suhtlus/reklaam/maine	0	14	4	18		1		1
Rahandus	2	13	0	15		2		2
Teed/Tänavad	0	13	4	17				0
Linna juhtimine/poliitika	5	4	4	13		1	2	3
Kultuuripealinn	0	9	0	9				0
Toimetulek/hoolekann e/tervishoid	5	1	1	7	1			1
Avalikud üritused/sponsorlus	3	1	0	4	3	1		4
Haridus/haridusasutused	0	1	6	7				0
Muu	0	3	0	3	1	1		2
Välissuhtlus	2	2	0	4				0
Omandisuhe	0	2	0	2				0
Sport	1	1	0	2				0
Linna teenused/elanikud	1	0	0	1				0
Kokku	26	215	70	311	6	13	2	21

K₃: kas meedia suhtumine Tallinna linnapeasse on negatiivsem kui Tartu linnapeasse ja Eesti vabariigi peaministrisse?

Delfi	Tallinna linnapea			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku
49	5	31	3	39
50	0	1	0	1
51	0	22	1	23
52	5	57	30	92
53	8	14	11	33
Kokku	18	125	45	188

45

Eesti Päevaleht	Tallinna linnapea			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku
49	0	1	0	1
50	0	0	0	0
51	0	6	0	6
52	0	10	2	12
53	1	4	1	6
Kokku	1	21	3	25

Eesti Päevaleht Online	Tallinna linnapea			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku
49	0	0	0	0
50	1	2	0	3
51	0	15	3	18
52	2	12	9	23
53	1	2	1	4
Kokku	4	31	13	48

ERR Uudised	Tallinna linnapea			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku
49	0	1	0	1
50	0	1	0	1
51	0	9	0	9
52	4	17	22	43
53	3	7	1	11
Kokku	7	35	23	65

ETV	Tallinna linnapea			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku
49	1	0	0	1
50	0	1	0	1
51	1	0	0	1
52	1	6	8	15
53	0	0	0	0
Kokku	3	7	8	18

Kanal 2	Tallinna linnapea			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku
49	1	1	0	2
50	0	1	0	1
51	0	4	1	5
52	0	2	0	2
53	0	1	2	3
Kokku	1	9	3	13

Postimees	Tallinna linnapea			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku
49	0	1	0	1
50	0	2	0	2
51	0	4	1	5
52	0	6	6	12
53	0	4	7	11
Kokku	0	17	14	31

Postimees Online	Tallinna linnapea			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku

49	1	14	3	18
50	0	7	0	7
51	0	15	0	15
52	3	38	20	61
53	3	10	5	18
Kokku	7	84	28	119

TV3	Tallinna linnapea			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku
49	1	2	0	3
50	1	0	0	1
51	0	0	0	0
52	0	6	6	12
53	0	3	1	4
Kokku	2	11	7	20

Õhtuleht	Tallinna linnapea			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku
49	0	2	0	2
50	0	2	0	2
51	0	3	0	3
52	2	4	1	7
53	0	5	1	6
Kokku	2	16	2	20

Õhtuleht Online	Tallinna linnapea			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku
49	2	6	3	11
50	0	2	0	2
51	0	9	3	12
52	1	30	18	49
53	1	11	1	13
Kokku	4	58	25	87

25

Äripäev	Tallinna linnapea			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku
49	0	1	0	1
50	0	0	0	0
51	0	4	1	5
52	1	10	4	15
53	0	0	0	0
Kokku	1	15	5	21

Äripäev Online	Tallinna linnapea			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku
49	0	0	0	0
50	0	0	0	0
51	0	5	1	6

52	2	33	22	57
53	1	4	0	5
Kokku	3	42	23	68

Vikerraadio	Tallinna linnapea			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku
49	0	0	0	0
50	0	0	0	0
51	0	4	0	4
52	0	5	5	10
53	2	2	2	6
Kokku	2	11	7	20

Kuku raadio	Tallinna linnapea			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku
49	0	0	0	0
50	0	1	0	1
51	0	3	1	4
52	0	3	10	13
53	1	0	3	4
Kokku	1	7	14	22

Koondtabel	Tallinna linnapea			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku
49	11	60	9	80
50	2	20	0	22
51	1	103	12	116
52	21	239	163	423
53	21	67	36	124
Kokku	56	489	220	765

Delfi	Tartu linnapea				peaminister			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku	pos	neutr	neg	Kokku
49	0	0	0	0	1	30	5	36
50	0	1	0	1	0	17	0	17
51	0	0	0	0	1	44	3	48
52	0	0	0	0	3	36	5	44
53	0	1	0	1	2	30	1	33
Kokku	0	2	0	2	7	157	14	178

Eesti Päevaleht	Tartu linnapea				peaminister			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku	pos	neutr	neg	Kokku
49	0	0	0	0	0	1	1	2
50	0	7	0	7	0	3	0	3
51	0	0	0	0	0	10	0	10
52	0	0	0	0	0	5	2	7
53	0	0	0	0	3	5	0	8
Kokku	0	7	0	7	3	24	3	30

Eesti Päevaleht Online	Tartu linnapea				peaminister			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku	pos	neutr	neg	Kokku
49	0	0	0	0	0	1	1	2
50	0	7	0	7	0	4	0	4
51	0	0	0	0	0	26	0	26
52	0	0	0	0	0	9	0	9
53	0	0	0	0	4	2	3	9
Kokku	0	7	0	7	4	42	4	50

ERR Uudised	Tartu linnapea				peaminister			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku	pos	neutr	neg	Kokku
49	0	0	0	0	0	4	0	4
50	0	2	0	2	0	9	0	9
51	0	0	0	0	0	29	1	30
52	0	0	0	0	0	14	1	15
53	0	0	0	0	3	7	0	10
Kokku	0	2	0	2	3	63	2	68

ETV	Tartu linnapea				peaminister			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku	pos	neutr	neg	Kokku
49	0	0	0	0	2	0	0	2
50	0	1	0	1	1	7	0	8
51	4	0	0	4	2	5	0	7
52	0	0	0	0	0	2	0	2
53	0	6	0	6	0	10	0	10
Kokku	4	7	0	11	5	24	0	29

Kanal 2	Tartu linnapea				peaminister			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku	pos	neutr	neg	Kokku
49	2	0	0	2	0	0	0	0
50	0	0	0	0	0	3	0	3
51	0	0	0	0	0	4	0	4
52	0	0	0	0	0	4	0	4
53	0	3	0	3	3	2	1	6
Kokku	2	3	0	5	3	13	1	17

Postimees	Tartu linnapea				peaminister			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku	pos	neutr	neg	Kokku
49	0	0	0	0	0	10	2	12
50	0	0	0	0	0	6	0	6
51	0	0	0	0	0	17	0	17
52	0	0	0	0	0	24	0	24
53	1	4	0	5	1	9	0	10
Kokku	1	4	0	5	1	66	2	69

Postimees Online	Tartu linnapea				peaminister			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku	pos	neutr	neg	Kokku
49	0	1	0	1	0	10	2	12
50	0	3	2	5	0	15	2	17

51	0	0	0	0	0	64	1	65
52	0	0	0	0	0	22	3	25
53	0	1	0	1	2	7	0	9
Kokku	0	5	2	7	2	118	8	128

TV3	Tartu linnapea				peaminister			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku	pos	neutr	neg	Kokku
49	0	0	0	0	0	0	0	0
50	0	0	0	0	0	0	0	0
51	1	0	0	1	0	2	0	2
52	0	0	0	0	0	1	0	1
53	0	0	0	0	3	5	1	9
Kokku	1	0	0	1	3	8	1	12

Õhtuleht	Tartu linnapea				peaminister			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku	pos	neutr	neg	Kokku
49	0	0	0	0	2	2	0	4
50	0	1	0	1	0	2	2	4
51	0	1	0	1	0	15	2	17
52	0	0	0	0	0	7	0	7
53	1	1	0	2	0	9	0	9
Kokku	1	3	0	4	2	35	4	41

Õhtuleht Online	Tartu linnapea				peaminister			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku	pos	neutr	neg	Kokku
49	0	0	0	0	1	5	0	6
50	0	0	0	0	0	4	0	4
51	0	1	0	1	0	30	5	35
52	1	0	0	1	0	12	0	12
53	0	0	0	0	3	15	0	18
Kokku	1	1	0	2	4	66	5	75

Äripäev	Tartu linnapea				peaminister			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku	pos	neutr	neg	Kokku
49	0	0	0	0	0	0	3	3
50	0	1	0	1	0	2	0	2
51	0	1	0	1	0	5	0	5
52	0	0	0	0	0	7	1	8
53	0	0	0	0	0	0	0	0
Kokku	0	2	0	2	0	14	4	18

Äripäev Online	Tartu linnapea				peaminister			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku	pos	neutr	neg	Kokku
49	0	0	0	0	0	5	1	6
50	0	0	0	0	0	2	0	2
51	0	0	0	0	2	12	0	14
52	0	0	0	0	0	19	0	19
53	0	1	0	1	3	3	1	7
Kokku	0	1	0	1	5	41	2	48

Vikerraadio	Tartu linnapea				peaminister			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku	pos	neutr	neg	Kokku
49	0	0	0	0	0	0	0	0
50	0	0	0	0	0	12	0	12
51	0	0	0	0	0	10	0	10
52	0	0	0	0	0	5	0	5
53	2	1	0	3	0	3	0	3
Kokku	2	1	0	3	0	30	0	30

Kuku raadio	Tartu linnapea				peaminister			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku	pos	neutr	neg	Kokku
49	0	0	1	1	0	0	0	0
50	1	0	0	1	0	1	0	1
51	0	0	0	0	0	6	0	6
52	0	1	0	1	0	6	0	6
53	1	2	0	3	0	1	0	1
Kokku	2	3	1	6	0	14	0	14

Koondtabel	Tartu linnapea				peaminister			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku	pos	neutr	neg	Kokku
49	2	1	1	4	6	68	15	89
50	1	23	2	26	1	87	4	92
51	5	3	0	8	5	279	12	296
52	1	1	0	2	3	173	12	188
53	5	20	0	25	27	108	7	142
Kokku	14	48	3	65	42	715	50	807

K₄: kas Tallinna linnavalitsust mainitakse koos keskerakonnaga põhiliselt negatiivses kontekstis?

K₅: kas Tartu linnavalitsust mainitakse koos reformierakonnaga põhiliselt positiivses kontekstis?

Delfi	Tallinna LV & Keskerakond				Tartu LV ja Reformierakond			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku	pos	neutr	neg	Kokku
49	0	0	1	1	0			0
50	0	1	0	1	0			0
51	1	2	1	4	0			0
52	3	9	12	24	0			0
53	4	5	4	13	0			0
Kokku	8	17	18	43	0	0	0	0

Eesti Päevaleht	Tallinna LV & Keskerakond				Tartu LV ja Reformierakond			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku	pos	neutr	neg	Kokku
49	0			0				0
50	0			0				0
51	0			0				0
52	0	1	1	2				0
53	1			1				0
Kokku	1	1	1	3	0	0	0	0

Eesti Päevaleht Online	Tallinna LV & Keskerakond				Tartu LV ja Reformierakond			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku	pos	neutr	neg	Kokku
49	0			0				0
50	0			0				0
51	0	1		1				0
52	0	3	7	10				0
53	1			1				0
Kokku	1	4	7	12	0	0	0	0

ERR Uudised	Tallinna LV & Keskerakond				Tartu LV ja Reformierakond			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku	pos	neutr	neg	Kokku
49	0			0				0
50	0			0				0
51	0	5		5				0
52	0	8	11	19				0
53	2	5	1	8				0
Kokku	2	18	12	32	0	0	0	0

ETV	Tallinna LV & Keskerakond				Tartu LV ja Reformierakond			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku	pos	neutr	neg	Kokku
49	0			0				0
50	0			0				0
51	0			0				0
52	0	5	6	11				0
53	0			0		6		6
Kokku	0	5	6	11	0	6	0	6

Kanal 2	Tallinna LV & Keskerakond				Tartu LV ja Reformierakond			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku	pos	neutr	neg	Kokku
49	0			0				0
50	0			0				0
51	0		1	1				0
52	0	1		1				0
53	0	1		1		1		1
Kokku	0	2	1	3	0	1	0	1

Postimees	Tallinna LV & Keskerakond				Tartu LV ja Reformierakond			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku	pos	neutr	neg	Kokku
49	0			0				0
50	0			0				0
51	0	2		2				0
52	0			0				0
53	0	3	2	5		3		3
Kokku	0	5	2	7	0	3	0	3

Postimees Online	Tallinna LV & Keskerakond				Tartu LV ja Reformierakond			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku	pos	neutr	neg	Kokku
49	0			0				0

50	0			0				0
51	0	9	0	9				0
52	3	11	12	26		1		1
53	0	5	3	8		1		1
Kokku	3	25	15	43	0	2	0	2

TV3	Tallinna LV & Keskerakond				Tartu LV ja Reformierakond			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku	pos	neutr	neg	Kokku
49	0			0				0
50	0			0				0
51	0			0				0
52	0	2	3	5				0
53	0			0		1		1
Kokku	0	2	3	5	0	1	0	1

Õhtuleht	Tallinna LV & Keskerakond				Tartu LV ja Reformierakond			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku	pos	neutr	neg	Kokku
49	0			0				0
50	0			0				0
51	0			0				0
52	0	1	2	3				0
53	0			0		1		1
Kokku	0	1	2	3	0	1	0	1

Õhtuleht Online	Tallinna LV & Keskerakond				Tartu LV ja Reformierakond			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku	pos	neutr	neg	Kokku
49	0			0				0
50	0			0				0
51	0		2	2				0
52	0	10	5	15				0
53	1	3		4				0
Kokku	1	13	7	21	0	0	0	0

Äripäev	Tallinna LV & Keskerakond				Tartu LV ja Reformierakond			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku	pos	neutr	neg	Kokku
49	0			0				0
50	0			0				0
51	0			0				0
52	0	5	2	7				0
53	0			0				0
Kokku	0	5	2	7	0	0	0	0

Äripäev Online	Tallinna LV & Keskerakond				Tartu LV ja Reformierakond			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku	pos	neutr	neg	Kokku
49	0			0				0
50	0			0				0
51	0	2		2				0
52	3	8	7	18				0
53	0			0		1		1
Kokku	3	10	7	20	0	1	0	1

Vikerraadio	Tallinna LV & Keskerakond				Tartu LV ja Reformierakond			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku	pos	neutr	neg	Kokku
49	0			0				0
50	0			0				0
51	0	2		2				0
52	0	2	4	6				0
53	0	1	1	2				0
Kokku	0	5	5	10	0	0	0	0

Kuku raadio	Tallinna LV & Keskerakond				Tartu LV ja Reformierakond			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku	pos	neutr	neg	Kokku
49	0			0				0
50	0			0				0
51	0	2	1	3				0
52	0	2	9	11				0
53	1		4	5		1		1
Kokku	1	4	14	19	0	1	0	1

Koondtabel	Tallinna LV & Keskerakond				Tartu LV ja Reformierakond			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku	pos	neutr	neg	Kokku
49	0	0	1	1	0	0	0	0
50	0	1	0	1	0	0	0	0
51	1	25	5	31	0	0	0	0
52	9	68	81	158	0	1	0	1
53	10	23	15	48	0	15	0	15
Kokku	20	117	102	239	0	16	0	16

K₆: kas Tallinna linnavalitsuse pressikonverentsil räägitut esitatakse meedias negatiivsemalt kui valitsuse pressikonverentsil kuuldut?

Delfi	Tallinna LV pressikonverents				Valitsuse pressikonverents			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku	pos	neutr	neg	Kokku
49				0		2		2
50				0				0
51		1		1		1		1
52		2		2		1		1
53		3		3	1			1
Kokku	0	6	0	6	1	4	0	5

Eesti Päevaleht	Tallinna LV pressikonverents				Valitsuse pressikonverents			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku	pos	neutr	neg	Kokku
49				0				0
50				0				0
51				0				0
52				0				0
53				0				0
Kokku	0	0	0	0	0	0	0	0

Eesti Päevaleht Online	Tallinna LV pressikonverents				Valitsuse pressikonverents			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku	pos	neutr	neg	Kokku

49				0				0
50	1			1				0
51			1	1		1		1
52		1		1				0
53				0	1			1
Kokku	1	1	1	3	1	1	0	2

ERR Uudised	Tallinna LV pressikonverents				Valitsuse pressikonverents			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku	pos	neutr	neg	Kokku
49				0	1			1
50				0				0
51				0		2		2
52		1		1		1		1
53		2		2	1			1
Kokku	0	3	0	3	2	3	0	5

ETV	Tallinna LV pressikonverents				Valitsuse pressikonverents			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku	pos	neutr	neg	Kokku
49				0		1		1
50		2		2		1		1
51				0				0
52		1		1		1		1
53				0	2			2
Kokku	0	3	0	3	2	3	0	5

Kanal 2	Tallinna LV pressikonverents				Valitsuse pressikonverents			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku	pos	neutr	neg	Kokku
49				0		1		1
50	1			1		1		1
51				0		1		1
52				0		1		1
53				0	2			2
Kokku	1	0	0	1	2	4	0	6

Postimees	Tallinna LV pressikonverents				Valitsuse pressikonverents			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku	pos	neutr	neg	Kokku
49				0		1		1
50				0		1		1
51				0				0
52				0				0
53				0		1		1
Kokku	0	0	0	0	0	3	0	3

Postimees Online	Tallinna LV pressikonverents				Valitsuse pressikonverents			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku	pos	neutr	neg	Kokku
49				0	1			1
50				0		1		1
51		1		1		1		1
52		3		3		1		1
53		1		1	1	1		2
Kokku	0	5	0	5	2	4	0	6

TV3	Tallinna LV pressikonverents				Valitsuse pressikonverents			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku	pos	neutr	neg	Kokku
49				0				0
50				0				0
51				0		1		1
52		1		1		1		1
53			1	1	1	1		2
Kokku	0	1	1	2	1	3	0	4

Õhtuleht	Tallinna LV pressikonverents				Valitsuse pressikonverents			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku	pos	neutr	neg	Kokku
49				0				0
50				0				0
51				0				0
52		1		1				0
53				0		1		1
Kokku	0	1	0	1	0	1	0	1

Õhtuleht Online	Tallinna LV pressikonverents				Valitsuse pressikonverents			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku	pos	neutr	neg	Kokku
49				0				0
50				0				0
51				0		2		2
52		3		3		1		1
53				0	1	1		2
Kokku	0	3	0	3	1	4	0	5

Äripäev	Tallinna LV pressikonverents				Valitsuse pressikonverents			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku	pos	neutr	neg	Kokku
49				0				0
50				0		1		1
51			1	1				0
52		2		2				0
53				0				0
Kokku	0	2	1	3	0	1	0	1

Äripäev Online	Tallinna LV pressikonverents				Valitsuse pressikonverents			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku	pos	neutr	neg	Kokku
49				0		2		2
50				0		1		1
51				0		1		1
52		6		6		1		1
53		1		1	1	1		2
Kokku	0	7	0	7	1	6	0	7

Vikerraadio	Tallinna LV pressikonverents				Valitsuse pressikonverents			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku	pos	neutr	neg	Kokku
49				0				0
50				0				0
51				0		1		1

52		2		2		2		2
53	2			2		1		1
Kokku	2	2	0	4	0	4	0	4

Kuku raadio	Tallinna LV pressikonverents				Valitsuse pressikonverents			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku	pos	neutr	neg	Kokku
49				0				0
50		1		1				0
51				0				0
52		3		3		1		1
53		2		2				0
Kokku	0	6	0	6	0	1	0	1

Koondtabel	Tallinna LV pressikonverents				Valitsuse pressikonverents			
nädal	pos	neutr	neg	Kokku	pos	neutr	neg	Kokku
49	0	0	0	0	2	7	0	9
50	2	3	0	5	0	6	0	6
51	0	2	2	4	0	11	0	11
52	0	26	0	26	0	11	0	11
53	2	9	1	12	11	7	0	18
Kokku	4	40	3	47	13	42	0	55